

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. ~ Broj 38.

Ljubljana,
17. septembra
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2312, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Brat dr. Josip E. Scheiner

Prilikom njegove sedamdesetgodišnjice 21. septembra 1931. g.

Slovensko Sokolstvo slavi 21. septembra svoje sedamdesetgodišnjicu rođenja starešine Čehoslovačke obće sokolske, predsednika Saveza Slovenskog Sokolstva i podpredsednika Međunarodne gimnastičke federacije brata dr. Josipa E. Scheinera. Zbog visokog položaja, koji zauzima br. dr. Scheiner u slovenskom Sokolstvu, njegov je jubilej praznik čitavog slovenskog Sokolstva, pa i jugoslovenskog, prema kojemu je uvek gajio iskreno prijateljstvo i pravo sokolsko bratstvo.

Brat dr. Josip Scheiner rođen je 21. septembra 1861. god. u Benešovu kod Praga. Osnovnu školu završio je u svom rodnom kraju, a gimnaziju u Pragu, gde se je upisao i na pravnički fakultet. Godine 1884. završio je svoje studije, a godine 1889. promovirao za doktora prava. Posvetio se je advokatskom zvanju. Prakticirao je u kancelarijama dr. Beneša, dr. Čížeka i dr. Tondra, god. 1893. pak otvorio je svoju vlastitu kancelariju.

Početak sokolskog rada brata dr. Scheinera pada još u njegovo dacko doba. Već kao gimnazijalac marljivo je vežbao u Tyrševom zavodu Praškog Sokola, a kad je napustio gimnaziju i stupio na univerzitet, postao je jedan od najboljih učenika dr. Miroslava Tyrša, koji mu je posvećivao mnogo pažnje. God. 1882. uzeo ga je Tyrš u redakciju časopisa »Sokol«. Tu se je mladi Scheiner još više približio Tyršu i tako neposredno od njega samog primio njegov uzvišeni nauk, čiji je strazar i neumorni propovednik ostao sve do današnjeg dana. Tyrš je u mladom Scheineru uzbudio i zanimanje za značaj grčke antičke telesne kulture tako, da je Scheiner još kao student odlučio putovati u Grčku s namerom, da ju u naučne svrhe pešice proputuje. Taj put umalo nije platio životom. Pri spavanju bio je okraden i tako je bez novca putovao od sela do sela sve do Atene, gde se je, kako je bio prozebao, i teško se razboleo. Na intervenciju raznih konzulata dobio je iz Češke novac, da se je mogao vratiti u domovinu.

God. 1884. bio je primljen u prednjački zbor Praškog Sokola, gde je delovao preko deset godina. Zbog svog neumornog rada imenovao ga je Praški Sokol za počasnog člana svog prednjačkog zbora. Kao član prednjačkog zbora bio je god. 1884. izabran za pobočnika dr. Miroslava Tyrša, sa kojim su ga vezale i porodične veze. Brat dr. Scheiner je naime bratić sestre Renate Tyršev. Ali već iste godine neisprosnja sudbina rastavila je neumornog učitelja i vrednog učenika. Tyrš se je ponesreo kod Oetza u Tirolu, gde je u ledenim valovima reke Aache našao svoju smrt. 13. augusta te godine poslao je Praški Sokol mladog pravnika Scheinera u društvu sa slikarom Josipom Rixijem u Tirol, da potraži telo ponesrećenog Tyrša. 21. augusta nadeni su ostaci Tyrševog tela i »...divljim gorskim nemačkim krajem nosio je tajno u Prag budućeg sokolski vođa dr. Josip Scheiner mrtvo srce dr. Miroslava Tyrša...«

Posle Tyrševе smrti uređivao je neko vreme časopis »Sokol« član prednjačkog zbora Praškog Sokola br. Jaroslav Stýbly, koji je umro 20. jula 1887. god. Na 13. broju »Sokola« iz god. 1887. već je kao urednik potpisao Scheiner, koji je onda bio pobočnik načelnika Praškog Sokola brata F. Čížka. U istom broju predstavio se je i svojim čitateljima sledećim kratkim rečima: »Posle smrti dragog prijatelja i nezaboravnog druga br. Jaroslava Stýbly, preuzeo sam redakciju časopisa »Sokol«, kojemu sam već nekoliko godina odano služio. Molim sve prijatelje tog lista kao i svoje, da i nadalje očuvaju svoju naklonost i da tako potpomažu jedini list, koji je uvek saveseo gajio sokolsku stvar. Na zdar! JUC. Jos. E. Scheiner.«

Brat dr. Scheiner odlično je vodio »Sokola« od god. 1887. do 1918. Već pod redakcijom dr. Miroslava Tyrša br. Scheiner mu je bio neumorni pomoćnik, a kao urednik uložio je za list mnogo vremena, truda i svojih snaga.

J. Pelikan, dr. Miroslav Tyrš, str. 31

Foto Langhans, Prag

U »Sokolu« je objavio mnogo svojih članaka, u kojima je propovedao Tyrševu evandjelje, uvek kad je bila potreba da se pripadnike Sokolstva na isto upozori.

U doba, kad se je Scheiner primio redakcije tog jedinog sokolskog časopisa, taj se je veoma malo čitao. Jedva 700 pretplatnika iz sokolskih i vansokolskih redova omogućavalo je barem donekle redovito izlaženje lista. Scheineru je polako uspeo, da je »Sokol« utro put u najšire sokolske mase. Koliko ga je truda to stalo, najlepše nam svedoči visina lista, na kojoj ga je ostavio, kad je posle 31 godine neumornog rada predao uredništvo br. Jos. Kavaliru.

God. 1887. je bio tajnik svesokolskog svečanostnog odbora. Kad je dve godine kasnije (1889.) osnovana Češka obća sokolska, čiji je statut Scheinerovo delo, izabran je u njeno predništvo, gde je preuzeo tajničke poslove. God. 1890. izabran je za tajnika Praškog Sokola, a godinu dana kasnije poverena mu je funkcija sekretara II. svesokolskog sleta, kojom prilikom je organizovao i prvu sokolsku izložbu. God. 1895. bio je tajnik priredilačkog odbora III. svesokolskog sleta, a Praški Sokol ga je izabrao za zamenika svog starešine. Iste godine bio je i član odbora čehoslovačke narodopisne izložbe, a kod opštinskih

izbora u Pragu izabran za opštinskog odbornika na koje se je pak mesto zahvalio zbog preopterećenosti u sokolskim poslovima. God. 1906. organizovao je Savez čehoslovačkog Sokolstva, u koji su unišle: Češka obća sokolska, Moravsko-šleska obća sokolska i Donjoaustrijska župa. Postao je tajnik ovog Saveza i kao takav je izradio uzorna zajednička pravila za društva i župe. God. 1898. osnovao je »Slovenski klub«, kojemu je od god. 1901. da lje bio predsednik Scheinerova je takoder i zaslug, da je svečanost u spomen Fr. Palackog god. 1889. bila proširena u sveslovensku svečanost. Iste je godine učestvovao u Krakovu na Mickiewiczovim svečanostima, a godinu dana pre bio je i u Moskvi. God. 1900. učestvovao je kod Puškinovih svečanosti u Petrogradu. Naredne godine bio je kao starosta Praškog Sokola (izabran god. 1899.) potpredsednik svečanostnog odbora IV. svesokolskog sleta i odlikovan je za zasluge na sokolskom polju medaljom Češke obće sokolske.

Čitav rad br. dr. Scheinera težio je za tim, da sve sokolske snage svih slovenskih naroda uputi na jedan put, koji mora da ima i jedan zajednički cilj. To je bila već i zamisao Tyrševa, ali kako on to zbog svoje prerane smrti nije mogao ispuniti, te se je zadaće latilo brat dr. Scheiner kao najvred-

niji Tyršev naslednik. Zato ga i u raznim prilikama vidimo na svečanostima raznih slovenskih naroda i to u početku kao člana češke sokolske ekspedicije, kasnije pak kao govornika i vođu. Da bi što pre došlo do Sveslovenskog Sokolskog Saveza, piše članke za ujedinjenje te sastavlja pravila budućeg Slovenskog Sokolskog Saveza. U tu svrhu putuje već god. 1892. sa bratom dr. Pippichom u Lavov, a dve godine kasnije posećuje prilikom sleta slovenačkog Sokolstva Ljubljani, Postojnu i Trst. God. 1903. posećuje prilikom poljskog svesokolskog sleta ponovo Lavov, gde u ime ČOS predaje poljskom Sokolstvu medalju. Predsedništvo ČOS zatim zaključilo je na predlog br. dr. Scheinera da se započne ustanavljanjem Slovenskog Sokolskog Saveza.

God. 1904. br. dr. Scheiner izabran je za starešinu Češke obće sokolske, u koju su se iza toga udružile sve dotadašnje češke sokolske organizacije, udružene u Savezu čehoslovačkog Sokolstva. Time postaje ČOS vrhovna organizacija svega češkoga Sokolstva. Francuska odlikuje iste godine brata dr. Scheinera time, da ga je imenovala oficijom francuske akademije. Velika ljubav prema Jugoslovenima dovede ga god. 1904. drugi put u Ljubljani, gde je u svom govoru na sastanku sa slovenačkim Sokolima

označio poslanstvo Sokolstva u Slo-

venstvu sledećim rečima:
»Ono stremi k visokom cilju podizanja svega Slovenstva, imajuć za zadaću da iz meke i popustljive slovenske duše stvori silu, kadru za svaki otpor.«

Godine 1905. prisustvovao je proslavama tridesetgodišnjice Sokola u Zagrebu, godinu dana kasnije pak hrvatskom svesokolskom sletu u Zagrebu, odakle je sa mnogim češkim Sokolima posetio Crnu goru.

Zagrebački sokolski slet godine 1906. znači prvi korak k ujedinjenju slovenskog Sokolstva u Slovenski Sokolski Savez. Tom prilikom došlo je na inicijativu br. dr. Scheinera do tajnog sastanka zastupnika većine slovenskih naroda, koji su u principu zaključili, da se osnuje vrhovna zajednička organizacija svega slovenskoga Sokolstva, a za predsednika priremnog odbora izabran je br. dr. Scheiner. Da bi se ova organizacija što pre osnovala, uverava br. dr. Scheiner u svojim referatima na sveslovenskim skupštinama u Moskvi i u Pragu prisutne zastupnike slovenskih naroda o ogromnom značaju, koje Sokolstvo ima u životu slovenskih naroda: »Pošto ono vaspitava svoje članstvo telesno i duševno i pošto ga veže vezom poverenja i bratstva, sprema time pojedince i velike narodne celine k njihovom prosvetnom i gospodarskom napretku i tako kroči i kročiće k jednome cilju: potpomagati kulturni i gospodarski razvoj svih slovenskih naroda.«

Pre impozantnog V. svesokolskog sleta u Pragu god. 1907. posetio je u sokolske propagandne svrhe Beograd i Ruščuk. U Beogradu je svojim nastojanjem uspeo, da su se srpska gimnastička društva »Dušan Silni« sa Sokolstvom ujedinila u Srpski Sokolski Savez »Dušan Silni«. Na drugom svom putovanju u toj godini po slovenskom jugu posetio je Bugarsku te učestvovao na sletu »Junaka«, koje je pozvao na svesokolski slet u Prag. »Junaci« su se njegovom pozivu odazvali i prvi put posetili su svesokolski slet i to u veoma velikom broju. Predsednik tog svesokolskog sleta bio je brat dr. Scheiner.

Prilikom V. svesokolskog sleta u Pragu sastali su se predstavnici slovenskih sokolskih organizacija: Češke obće sokolske, Hrvatskog Sokolskog Saveza, Slovenske Sokolske Zveze, Saveza bugarskih Junaka i zastupnici Srpskog Sokolstva iz Kraljevine i iz neoslobođenih krajeva. Pod predsedništvom br. dr. Scheinera zaključili su, da se 2. januara 1908. god. u Beču sazove osnivajuća sednica. Na bečkoj sednici definitivno je osnovan Slovenski Sokolski Savez, a za njegovog predsednika izabran je br. dr. Scheiner. Time je Tyrševoj ideji združenja slovenskog Sokolstva udaren temelj, a Scheinerov rad bio je krunisan uspehom.

VI. svesokolski slet u Pragu god. 1912. bio je ujedno prvi slet slovenskog Sokolstva, na kojem su bila i prva takmičenja Slovenskog Sokolskog Saveza. Tom sletu su prisustvovali američki Sokoli, Srbi, Hrvati, Slovenci, Bugari, Rusi i Ukrajinci, a od neslovenskih naroda Belgijanci, Francuzi i Englezi.

Organiziranje pak slovenskih Sokolskih Saveza u jedan Savez br. dr. Scheineru nije smetalo, da nebi radio i na zbliženju češkog Sokolstva sa neslovenskim telovežbačkim organizacijama. Kad je god. 1885. prisustvovao u Draždanima sletu nemačkih turnera, došao je na misao, da Sokolstvu nikako nebi bilo na štetu zbliženje i saradnja sa neslovenskim telovežbačkim organizacijama. Tri godine kasnije poslao je kao urednik »Sokola« Uniji francuskih gimnasta u Pariz sokolsku publikaciju u lepom povezu s »posvetom: »Od drugova, koji rade na zajedničkim ciljevima«. Kakovim je efektom urodio taj poklon, saznalo se tek posle nekoliko godina od g. Le roya. »Dar Čeha! A ko su Česi?«, pitali su se Francuzi i niko u celom srednjem odboru Unije nije mogao da odgovori na ovo pitanje. Tek konverzacijski leksikon uneo je u ovo nešto

ROSIJA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

svetla. Francuzi su se odužili Česima time, da je Unija poklonila Praškom Sokolu medalju, koja je uzbudila sveopću pozornost. Tako je br. dr. Scheiner učinio prvi korak k češko-francuskom zbliženju.

Tom skromnom početku sledio je čitav niz svečanosti, kod kojih su Česi, kako od strane francuskih vlasti tako i od građana, uvek uživali najveću pažnju. Od tih svečanosti brat dr. Scheiner saradivao je kod sledećih: god. 1891. na XXI. svečanosti francuskih gimnasta u Perigeuxu; god. 1901. na XXVII. svečanosti u Nizzi. Tom prilikom je položio na grob Gambette u ime češkog Sokolstva srebrni venac. God. 1902. učestvovao je na XVIII. skupštini Unije u Mansu, kojom je prilikom primio akademsku palmu; god. 1904. učestvuje na XXX. svečanosti gimnasta u Arrasu; god. 1906. XXXII. u Tourcoingu i god. 1908. kod svečanosti tridesetpetogodišnjice opstanka Unije francuskih gimnasta u Parizu, kojom je prilikom imenovan oficijom legije časti.

Od ostalih država posetio je god. 1897. Belgiju prilikom sleta belgijskih gimnasta. Tom prigodom održana je skupština Udruženja evropskih telovežbačkih Saveza, kojemu je pristupila i COS. Br. dr. Scheiner je tada prvi put u inostranstvu zastupao Češku obec sokolsku. Drugi put je posetio Belgiju god. 1903. prilikom belgijskih telovežbačkih svečanosti u Antverpenu, gde je priredio i sokolsku izložbu. Švajcarsku je posetio god. 1900. i god. 1906. prilikom sletova švajcarskih vežbača u Chaux de Fonds i u Bernu. Na sednici odbora evropskih telovežbačkih Saveza (Međunarodne gimnastičke federacije) u Bernu primljen je dr. Scheinerov predlog, da se naredna međunarodna telovežbačka takmičenja održe na V. svesokolskom sletu u Pragu. U Italiji bio je br. dr. Scheiner dvaput, i to god. 1907. kao delegat COS na sletu italijanskih gimnasta u Mlecima i god. 1911. na međunarodnim takmičenjima u Turinu. Luksemburg posetio je god. 1909. prilikom V. međunarodnih takmičenja, Englesku pak god. 1910., kad se takmičilo za srebrni štít. Pri svim tim svečanostima nastupao je br. dr. Scheiner kao oficijelni govornik, od sviju duboko poštovan, tu na strani kao i u domovini. Na svim tim putovanjima stekao je mnogo iskustva, a ujedno se uverio, da je uzrok sokolskih pobeda vežbanje po Tyrševom sistemu, koji je mnogo savršeniji, potpuniji i izdašniji od svih ostalih.

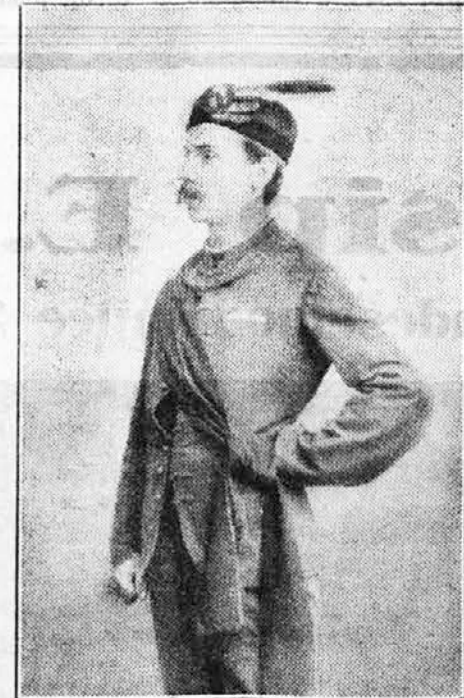
Pored svega toga, br. dr. Scheiner vanredno je mnogo doprineo proširenju sokolske literature. Napisao je na stotine sokolskih članaka i publikacija, od kojih spominjemo samo najvažnije. Prvo njegovo veće delo je »Istorija telesnih vežaba u starom veiku«, koju je god. 1891. izdao Praški

Sokol. Ovo delo pisano je lakim stilom, da je svakome razumljivo, što mu daje naročitu vrednost. U njemu se naročito ističe moralni i nacionalni značaj telovežbe, naročito grčke, što je i danas cilj sokolskih vežaba: jačanjem tela jačati duh u korist pojedinca i time čitavog naroda. Drugo znamenito Scheinerovo delo je »Istorija Sokolstva u prvih 25 godina«, u kome pregledno prikazuje postanak češkog Sokolstva u svim fazama od prvog početka. Čitajući ovu knjižicu vidimo postanak i razmah Sokolstva početkom sedamdesetih godina, njegovo nazodovanje krajem istih i novi, zdravi i trajni porast, koji se javlja početkom osamdesetih godina. Zorno prikazuje ova istorija, kako se mora raditi, da Sokolstvo bude ne samo brojčano već i kvalitativno jako. Treća značajna Scheinerova publikacija je »Misli i reči dr. Miroslava Tyršea«, koju je izdao Praški Sokol god. 1894. Time je br. dr. Scheiner započeo buditi zanimanje za dela i nauk osnivača Sokolstva, zbog čega ga punim pravom br. Očenašek naziva »pronalazačem Tyršea«, a br. Karel Vaníček negde je napisao, da niko ne može razumeti sokolsku misao, ko nije najpre pažljivo pročitao »Misli i reči dr. Miroslava Tyršea«.

U »Sokolu« napisao je br. dr. Scheiner čitav niz odličnih sokolskih članaka. Ali br. dr. Scheiner nije pisao i ne piše zato, da piše, već iz potrebe i u korist sokolske stvari. Sadržaj njegovih članaka je različit. Mnogo je istorijskih (»Istorija telovežbe« 1888.; »Humanisti i telovežba«, »O počecima modernog telesnog uzgoja« 1900.; »Prvim stopama Sokolstva«, »Telovežba na pokrajinskim telovežbačkim zavodima« i t. d.), statističkih, životopisnih (»Tomaš Černý« 1884.; »Dr. Eduard Grégr« 1907. i t. d.), organizacijskih (»O našim nedostacima« 1884.; »O zajedničkim nastupima Sokolstva« 1885.; »O resoluciji« 1895. i t. d.), referentskih (»Međunarodna takmičenja evropskih telovežbačkih Saveza u Antverpenu 1903.«; »Češki Sokoli u Americi« 1909.) i t. d. Niz Scheinerovih članaka u »Ottomom naučnom rečniku« tvori osnovu buduće sokolske enciklopedije. Kad pomislimo, da br. dr. Scheiner piše i za »Vestnik Sokolský« i da nema sokolske spomenice, kalendara ili druge važnije sokolske publikacije u čehoslovačkom Sokolstvu, gde nebi bilo barem jednog članka brata staroste COS, onda se nehotimice pitamo: »Je li moguće, da jedan sam čovek može toliko raditi i učiniti?«

I kao pravnički stručnjak brat dr. Scheiner mnogo je saradivao u »Pravniku« i u »Pravničkom pregledu« te uređivao »Pregled odredaba najvišeg sudskog odbora«. Pored toga bio je i još je i danas saradnik mnogih listova i zbornika. A pored svega toga, br. dr. Scheiner ostao je uvek pravi

Soko. U svom članku »Moj vjeruju« (iz god. 1911.) jasno je ispovedio: »Pre svega sam Soko. Čvrsto i neograničeno verujem u moralnu vrednost i snagu sokolske stvari, u njoj vidim nepresahnjivi izvor naše životne snage i otpornosti u teškoj borbi za naš opstanak. Duboko sam uveren, da će ta, iako možda samo polagano, ali sigurno zauzeti i učvrstiti svu dosad neobrađenu češku zemlju.«

Brat dr. Josip Scheiner kao Tyršev pobočnik

Za vreme rata, kao najviši predstavnik češkog Sokolstva, verno je stajao na strani svog naroda te mu kao član »mafije« pomagao na oslobođenju i ostvarenju vlastite države. Zato su ga austrijske vlasti u doba najgorih persekucija krajem maja 1915. god. sa drugim istaknutim Česima i zatvorile. Kad su ga god. 1917. pustili na slobodu, marljivo je saradivao u pokretu »mafije« te sa drugim češkim pravicima održavao vezu između čeških revolucionaraca u inostranstvu sa revolucionarima u domovini.

U danima oslobođenja ponovo stupa na čelo Sokolstva te obnavlja COS, koja je bila za vreme rata raspuštena. Nova država poverila mu je više važnih funkcija, koje su mu dale prilike da saraduje na izgradnji svoje slobodne države. Pored ostalog, bio je prvi generalni inspektor mlade čehoslovačke vojske i član prve narodne skupštine. U novoj državi mogao je zauzeti visoki državni položaj, ali posle svršenog poverenog mu rada napustio je sve državne funkcije te se vratio onoj stvari, koju najviše voli — Sokolstvu. God. 1919. dolazi u posete nama, slobodnim i ujedinjenim Jugoslovenima. Tom prilikom osnovan je u Ljubljani Jugoslovensko-čehoslovač-

ki Sokolski Savez, koji je imao zadatak poradi da dode do ponovnog Slovenskog Sokolskog Saveza, koji je god. 1915. bio raspušten od austrijskih vlasti. Rad Jugoslovenskog Sokolskog Saveza i Čehoslovačke obce sokolske nije ostao bez uticaja na ostale Slovence. Već 18. augusta 1924. god. održala se je u Zagrebu sednica zastupnika čehoslovačkog, jugoslovenskog, poljskog i ruskog zagraničnog Sokolstva. Na toj sednici bila je dana inicijativa za obnovu Slovenskog Sokolskog Saveza i stvoren je pripremljeni odbor. Do osnivanja došlo je kasnije na sastanku u Varšavi i brat dr. Scheiner bio je izabran za predsednika Saveza »Slovensko Sokolstvo«, kako se je nazvao obnovljeni Slovenski Sokolski Savez. Tako je brat dr. Scheiner ponovo preuzeo vrhovno organizatorno vodstvo čitavog slovenskog Sokolstva.

God. 1922. na čelu čehoslovačke sokolske deputacije posetio je I. jugoslovenski svesokolski slet u Ljubljani. God. 1919. vodio je čehoslovačko Sokolstvo u Americu, gde je propagirao združenje čeških i slovačkih sokolskih organizacija, što mu je i uspeo.

Svesokolskom sletu u Beogradu god. 1930. zbog bolesti nije mogao prisustvovati. Prilikom ovog velikog praznika jugoslovenskog Sokolstva poslao je svoje iskrene čestitke, a za »Sokolski Glasnik« napisao je članak »Za Slovenstvo!«

Zbog svoje bolesti bio je tri godine na lečenju u Tatranskoj Poljanci, odakle je u decembru prošle godine podao pismenu ostavku na položaj starešine COS. Kako se je pak u proleće ove godine vratio u Prag potpuno oporavljen, bio je na sednici odbora COS ponovo izabran za starešinu čehoslovačkog Sokolstva, koju dužnost vrši još danas i kao predsednik sletskog odbora sprema velike svečanosti IX. svesokolskog sleta, koji se održava god. 1932. u Pragu, u proslavu stogodišnjice rođenja svog velikog učitelja dr. Miroslava Tyršea uz učesće čitavog slovenskog Sokolstva.

Brat dr. Josip E. Scheiner kao Soko uvek je ispunjavao savese sve sokolske zadatke. Svojom energijom i marljivošću pak pridobio je za sokolsku stvar i za slovensku uzajamnost neprocenjivih zasluga. Živom i pisanim rečju tumačio je i širio ideju svog velikog učitelja te je neumorno ustrajao na izveo velike Tyrševe osnove. Snažnom rukom vodi Sokolstvo od pobe do pobe. Čehoslovačko i čitavo slovensko Sokolstvo pod njegovim vodstvom silno se razvilo i postalo najjača i najvažnija nacionalna organizacija na svetu.

I konačno napomenemo još i to, da je brat dr. Scheiner i van Sokola uvek gentleman u pravom smislu reči, čovek plemenit, demokrati-

čan, uvek i svakome spreman savetovati i pomoći, jer je njegovo životno geslo: »Nikome zlo, svakome dobro!« Njegova humanost proširila je među osnivače »Češkog srca«. Koliko potpomaže ljudima i s kakovim taktom ispunjava želje mnogih, mogu kazati samo oni, koji se u svojim neprikladima obračaju na njega.

Mnogim čestitkama prilikom sedamdesetogodišnjeg životnog jubileja br. starešine dr. Scheinera pridružuje mo se i mi jugoslovenski Sokoli sa iskrenom željom, da ga providnost očuva još mnogo godina čilog i zdravog na najvišem mestu čitavog slovenskog Sokolstva!

U to ime: Na mnogaja ljeta!

Zdravo! Na zdar!

Čestitka Jugoslovenskog Sokolsiva bratu dr. Josipu Scheineru.

Povodom sedamdesetogodišnjice rođenja brata dr. Josipa Scheinera, starešine Čehoslovačke obce sokolske i Saveza Slovenskog Sokolstva, I. zam. starešine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije br. Gangl uputio je u ime jugoslovenskog Sokolstva bratu dr. Scheineru sledeću pismenu čestitku:

Dragi brate starešino, Ti, koji stojš na čelu sviju nas, primi o jubilejnu smogu života iskrene i bratske čestitke također i od jugoslovenskog Sokolstva.

Srećan si, jer Te opkoljuje ljubav i poštovanje silne sokolske vojske čitavog slovenskog sveta! A još srećniji si, jer u svojem spomenu nosiš kucaj živog Tyrševog srca, koje je s vatrom i plemenitošću u Tebi zapalilo oduševljenje za rad u smislu njegove velike ideje.

Budi zdrav, mili naš starešino!

Jugoslovensko Sokolstvo blagodarno Ti je za sve ogromno delo, koje si mladenačkom snagom i nepobedivom verom u pobeđu naše zajedničke stvari vršio verno i ustrajno u buri i borbi, u nesreći i sreći — prvi među prvima, sav i potpuno naš!

Sve Slovenstvo ceni Te i poštuje!

Naša sokolska srca Te pozdravljaju, ona Ti čestitaju!

Zdravo! Na zdar!

Ljubljana, 21. septembra 1931.

Gangl.

Takmičenja u odbojci za prvenstvo Saveza SKJ

Želja da se u našem Sokolstvu podigne zanimanje za igre, koje su danas priznate kao jedno od najboljih sredstava telesnog uzgoja, urodila je takmičenja u odbojci za prvenstvo Saveza SKJ. Nije to prvo takmičenje u odbojci, ali moramo utvrditi, da je ovo prvenstveno takmičenje bilo prvo te vrsti. Ova takmičenja u odbojci održala su se samostalno, bez takmičenja u drugim granama i pokazalo se, da je to pravilan način. S tim smo udarili temelj takmičenju u igrama te smo čvrsto uvereni, da će se taj način takmičenja čvrsto ukoreniti u našoj sokolskoj organizaciji i da ćemo otada imati redovito svake godine na programu, pored drugih takmičenja, također i takmičenja u igrama, pre svega u odbojci. Delomice smo time također odgovorili i onima, koji su nam rado predbacivali, da se ne okoreli konservativci i da se ne možemo prilagoditi modernim nazorima telesnog uzgoja. Dokazali smo uvećanjem takmičenja u odbojci, da shvataćemo duh vremena, da težimo za svestranom telesnom kulturom i da želimo kročiti uporedno sa drugim narodima, kojima je uzgoj tela i s ovim spojenih duševnih snaga, koje baš igre u tolikoj meri razvijaju, važna i nenadomestljiva grana.

Takoder i uprava Saveza pokazala je razumevanje za težnje tehničkog odbora te je za prvake Jugoslavije u odbojci nabavila prelazne darove za sve četiri kategorije takmičara, t. j. za članove, članice i naraštaj obojega spola. I baš uvećanjem prelaznih darova osigurali smo svakogodišnja takmičenja u odbojci, a koja će se svake godine održati u drugom kraju, da se tako pobudi zanimanje za tu plemitu igru po celoj našoj otadžbini, kako bi na taj način odbojka postala narodna igra.

Obistinjenju naših težnja bez sumnje je prinela svoj deo također i

bratska Čehoslovačka obec sokolska u Pragu, koja je na naša takmičenja poslala svoju prvorazrednu momčad u odbojci — vrstu članova iz Kromeriza. Blagodarni smo braći, koja se nisu pobojala dugog puta i koja su nam također i u toj grani kao i u mnogobroj drugom bili naši učitelji. Uzorna igra, lepa disciplina i bratska saradnja s nama, sve to uzбудilo je kod prisutnih divljenje prema mladim i do velike spretnosti izvećanim igračima. Naši najbolji takmičari, koji su se skupili u Mariboru iz 14 župa, uvideli su, kakovi se uspehi postižu pravilnom vežbom i kakovu rutinu stiču igrači u toj igri. Uvereni smo, da ćemo u narednim prvenstvenim takmičenjima videti uspehe, koji će biti posledica prve prijateljske borbe na ovogodišnjim takmičenjima.

Po neprestanoj kiši, koja je padala u subotu ceo dan i radi koje smo se bojali, da će naše takmičenje biti otežano ili čak onemogućeno, u nedelju dne 13. septembra ipak nam je vreme bilo sklonije, te su se takmičenja mogla započeti u redu i u utorak ujutro.

Hladan zrak oslobodio je naše takmičare od nervoznosti, kada su u 6 sati izjutra po završenom zrebanju vršnoga reda pristupili takmičenju prva tri para momčadi. Na dva igrališta igrali su članovi, na jednom naraštaji; prvih je bilo 13 momčadi, drugih 8. Od prijavljenih bili su naraštajni svi, osim članova župe Beograd, koji su otkazali i stigli tek usred dopodne.

Za članove odlučio je žreb sledeći red u prvom kolu: Karlovac-Novi Sad (7:15), 2:15; Kranj-Sušak (15:3), 15:1; Osijek-Celje (15:7), 15:1; Novo mesto-Vel. Bečker (7:15), 9:15; Ljubljana-Varaždin (15:8), 15:11; Bjelovar-Zagreb (9:15), 2:15. Maribor je morao igrati protiv Beograda, ali jer beogradska momčad nije stigla

pravovremeno, Maribor je u prvom kolu izostao.

U drugom kolu stupili su pobednici iz prvoga kola u međusobnu borbu, pri čemu je izneo pobeđu Kranj nad Novim Sadom. Osijek nad Vel. Bečkerom, Ljubljana nad Zagrebom, našto su opet igrali pobednici među sobom i to: Kranj-Osijek (4:15), 13:15; Maribor-Ljubljana (15:13), 15:11. Kako je međutim stigla i momčad župe Beograd, odigrao je Maribor sa Beogradom (15:2), 15:1, tako da su došli u finale momčadi Osijek-Maribor.

Konačna odluka bila je određena za popodne, zato su se ogledale momčadi župe Ljubljana i Maribor sa Čehoslovačima. Igra sa čehoslovačkom momčadi prenerazila je sve prisutne, jer su ođavali silne i strelovite udarce, koje naši nisu mogli braniti, ali su zato spoznali, kako se odbojka igra u savršenom obliku.

Istodobno se je takmičio muški naraštaj po sledećem redu: Varaždin-Beograd (13:15), 13:15; Maribor-Novo mesto (15:0), 15:3; Bjelovar-Osijek (3:15), 5:15; Celje-Ljubljana (9:15), (15:10), 2:15; Zagreb u prvom kolu nije igrao, jer nije imao protivnika. U drugom i u trećem kolu odneo je pobeđu Maribor, koji je došao sa Zagrebom u finale.

Popodne u 15 sati otvorio je takmičenje u finalu muški naraštaj, pri čemu je odneo pobeđu Maribor nad Zagrebom sa (15:0), odnosno 15:2. Zatim je sledila zadnja igra među članstvom Osijek i Maribor (10:15). Prvenstvo izvojšio je Maribor i to sa članstvom i muškim naraštajem.

Izvan takmičenja igrali su još Maribor protiv Ljubljane, pri čemu je Maribor tukao Ljubljani. Nato se opet razvila zanimiva igra između čehoslovačke momčadi i Maribora, te između čehoslovačke momčadi i Ljubljane. Rezultat tog takmičenja bio je naravno isti kao i pri prvom pokusu pre podne.

Takmičenja je vodio član saveznog tehničkog odbora br. Mačusa, a sudili su br. dr. Mihelič, Starašina i Grgić. Pored nekih članova saveznog TO, takmičenjima prisustvovali su savezni načelnik br. Bajželj i savezna načelnica s. Skalarjeva Čehoslovačku vrstu

vodio je tajnik načelnikstva COS br. Benda iz Praga, a kao sudac fungirao je također i br. Opravil iz Kromeriza, prvi stručnjak u odbojci.

Naveče priredila je Sokolska župa Maribor u velikoj dvorani Narodnog doma drugarsko veče u čast čehoslovačkih gostiju i naših pobednika. Veče je otvorio zamenik župskog starešine br. dr. Kovačić, koji je toplo pozdravio sve prisutne, a naročito pak braću Čehoslovačke. Isto tako pozdravio je Čehoslovačke i Sokole u ime vladine savetnik g. dr. Poljanec, našto je savezni načelnik br. Bajželj predao župskom načelniku Maribora oba prelazna dara za članstvo i muški naraštaj Mariabora kao pobedničkim vrstama u ovim takmičenjima, te je pri tome naglasio značaj ove priredbe, koja će u analima našega Sokolstva tvoriti nekako istorijsku tačku prvih takmičenja te vrste. Bratski se je zahvalio također braći Čehoslovačima, koji su svojim učestvovanjem podigli zanimanje za igru i dali dobar pouk

našim takmičarima. Lepim rečima istakao je nato br. Benda iz Praga uzajamnu saradnju COS i SKJ te se zahvalio na prijaznom prijemu i gostoljubivosti.

Društveni starosta br. dr. Brotjanč izručio je čehoslovačkoj vrsti kao priznanje za njenu požrtvovnost, a na uspomenu prvog takmičenja u Jugoslaviji, lepu srebrnu plaketu. Čehoslovačka vrsta pak izručila je pri nastupu k takmičenju našoj mariborskoj pobedničkoj vrsti čehoslovačku zastavicu sa izvećenim napisom: »Sokol Kromeriz.«

Kada je voda takmičenja br. Mačus podao još celokupni rezultat takmičenja, br. dr. Kovačić zaključio je oficijelni deo večeri. Omladina se je zatim dala u ples, sklupajući prijateljske veze sa mladim čehoslovačima i našim takmičarima i večer je protekla u znaku slovenske sokolske bratske uzajamnosti. Tako je dostojno zaključena uspešna priredba u Mariboru. — B.

MACUS NADA (Maribor):

Šestmedeljna ženska prednjačka škola ČOS u Pragu

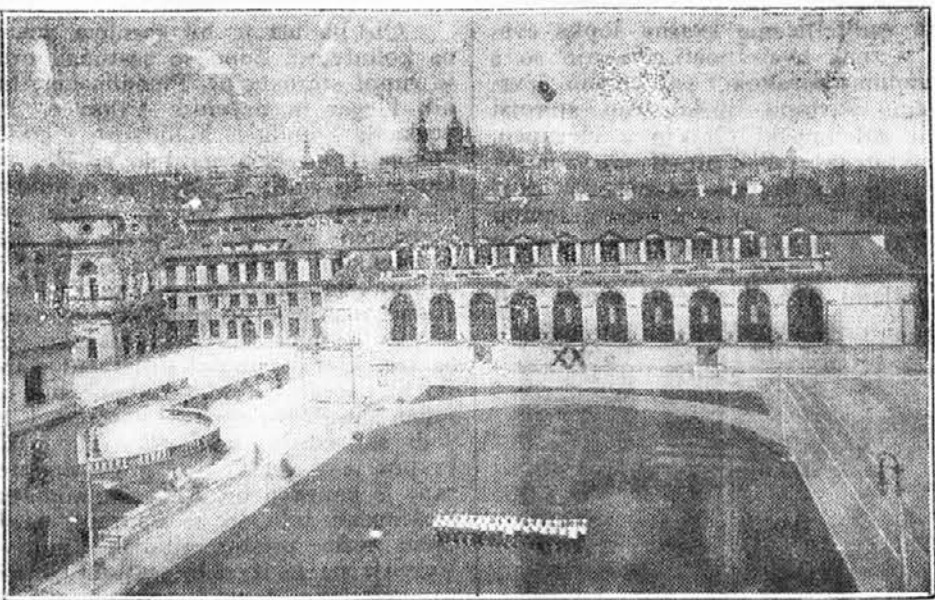
Od 19. jula do 29. augusta o. g. održana je u Pragu ženska prednjačka škola ČOS.

Ta je škola neke vrsti sokolskog univerziteta. Svrha joj je usavršiti u sokolskim prednjačicama sve ono, što su im dali društveni, odnosno župski tečajevi, svestrano ih praktički izvećati, upotpuniti njihovo teoretsko znanje, prokušati njihovu sposobnost za vodnice odeljaka, društava, župa, sudelovanje u prednjačkim zborovima, tehničkim i upravnim odborima. Traži se naravno dobro poznavanje ideje osnivača Sokolstva, neumrloga

Tyršea, nadalje poznavanje terminologije, uprskto sve, što treba da zna dobar sokolski prednjak nakon položenog župskog ispita.

Šestmedeljni prednjački tečajevi održavaju se redovito već više godina, samo se od godine do godine upotpunjuju i usavršavaju u svojim programima. Prve škole te vrsti nisu imale svog stalnog krova, morale su se boriti sa istim teškoćama kao i naše škole. Nisu imale stalne vežbaonice, predavaonice ni internata za učesnice. Održavale su se zajednički za članove i članice, koji su se sami morali

Dopisi šalju se uredništvu lista, koje se nalazi u Učiteljskoj tiskari, Franciškanska ulica broj 6, telefon 2312, pretplate i oglasi upravi, Narodni dom, telefon 2543. — Ljubljana.

Kompleks Tyrševog doma sa muzejem i vežbaonicom
U pozadini Hradčani

starati za stanovanje i prehranu. Lako je stoga i pomisliti, da je takav rad u takovim prilikama bio veoma težak.

Danas su prilike sasvim drugačije. COS raspolaže sa Tyrševim domom, s prekrasnom vežbaonicom, predavaonicama, spavaonicama i blagovaonicama. Dom ima svoj vlastiti sokolski muzej, vlastito plivalište, svoju prodavaonu i svoj vlastiti kinematografski aparat. Na Vltavi raspolaže sa vlastitim ladicama (čunjevima) te ima lepo zemljište za taboranja kod Novi Huti p. Nižb. Saobrazno tome proširili su također i program kao i uređenje današnjih škola.

Štěpánek, tajnik COS br. Pelikan, br. Kalný, br. Kasil i više lekara.

Radile smo dnevno 10 sati; od 7 izjutra sa opodnevnom odmorom do 7 sati naveče. Do podne imale smo redovitu telovežbu, ritmiku, narodne plesove, metodiku, pedagogiju, redovne vežbe, proste vežbe, vežbe sa spravama i svakog drugog dana prva dva sata plivanje. Popodne imale smo lako atletiku, igre i zdravstvena ili idejna predavanja, naravno uz skioptičku prikazivanja. Film nam je također tumačio pojedine lakoatletičke grane, tako da je pouk bio u svakom pogledu zoran. U nedeljama pre podne imale

Jugoslovenke u prednjačkoj školi COS sa vodnicom škole s. Prokešom

U ovogodišnju školu bilo je primljeno 42 slušateljice; većinom Čehinje i Slovakinje, 2 Ruskinje, 1 Poljakinja, 9 Jugoslovenka i jedna sestra iz češke zagrebačke župe u Hamburgu.

Hranu i stanovanje, uopće sve što smo trebale, imale smo u Tyrševom domu. Radi toga nam također nije bio dozvoljen izlaz preko čitavog dana, jedino naveče od 7 do 10 sati imale smo vremena da ogledamo sokolski Prag. Možemo onda prema tome prosuditi, da je na takav način lako održavati disciplinu, koja je u školi uistinu uzorna.

Školu je vodila s. Běda Prokešová, najbolja vežbačica COS, izvršna tehničarka i uzorna organizatorica. Ona nam je po svojoj naravi znala davati uvek nove pobude i veselje za rad, na drugoj strani pak strogo podržavati sokolsku disciplinu. Pored s. Prokešove, predavale su još načelnica COS s. Provaznikova, bivša načelnica COS s. Milada Malá, nadalje sestre Matejovčeva, Styblova, Vokačova, Fučíkova, Markova te tajnik SSS br.

smo kanoistiku, tek popodne bile smo slobodne.

U oraru bili su određeni posebni satovi za razgledanje Praga. Sa br. Pelikanom, koji je izvrstan poznavatelj češke istorije, ogledale smo istorijske znamenitosti Praga. Zadnjeg tedna, kada je ponovno počela sezona u Narodnom divadlu, slušale smo »Prodanu nevestu«. Mi Jugoslovenke poduzele smo krasan izlet na Karlov tvr, istorijski grad Karla IV. Nadalje bile smo tri dana na taboranju, na žalost, celo vreme nas je ometala kiša. Sa taboranja vratile smo se pešice po spomenskim putevima, kojima su prošli Tyrš i Fügner: preko Novog Jachimova i Kralji.

Dužne smo COS veliku blagodarnost za gostoljubivost, koju nam je iskazala. Njene saradnice posvetile su svu svoju brigu da nam bivanje među njima bude ugodno; davale su nam svoje znanje i otkrile svoju dušu. Zavalile smo zlatni Prag, Tyršev dom i češke sestre i kliknule smo im pri oproštaju: »Do viđenja na IX. svesokolskom sletu! Zdravo!

Ogromno stafetno trčanje čehoslovačkog Sokolstva

Uoči samog ulaska u jubilejnu godinu i proslave stogodišnjice rođenja dr. Miroslava Tyrša, čehoslovačko Sokolstvo priređuje ogromno stafetno trčanje, koje će sa devet krajnjih po graničnih tačaka primiti pozdrave Sokolstva Tyrševom spomeniku u Tyršev dom u Pragu. Pojedine pruge iznašće od 200 do 600 km. Prva pruga vodi iz Tyrševog rodnog kraja Dečín u dužini od 225 km u Prag; druga iz Cheba ima 200 km; treća iz Prostějova u Šumavu duga je oko 250 km; četvrta iz Čeških Velenica od austrijske granice 240 km; peta iz Beča od Ausrijske sokolske župe preko Brna u dužini od 430 km; šesta iz Pilakova u Pohronskoj župi u Slovačkoj u dužini od 630 km; sedma iz Vyšehode u Podkarpatskoj Rusiji 600 km; osma iz Tešina u dužini od 480 km; deveta iz Broumova u dužini od 300 km. Ukupna dužina svih pruga iznaša 3350 km; t. j. oko 170 sati ili skoro šest dana neprekidnog trčanja, što odgovara dužini puta, kad bi se trčalo iz Praga u Španiju do mora i opet natrag.

Za izvršenje stafete trebaće oko 15.000 članova, 8.000 članica i 12.000 muškog i ženskog naraštaja, dakle ukupno 35.000 trkača te oko 25.000

pomoćnih osoba, kao zamenika, vodnika, stražara i t. d. Pri toj ogromnoj priredbi učestvovaće ukupno preko 60.000 osoba. Pojedine trkačke pruge iznašće od 60 do 200 m. Ceo put trčanja sastavljen je tako, da će sve župe i sva društva imati prilike da prisnu zajednički pozdrav čehoslovačkog Sokolstva Pragu i osnivaču Sokolstva dr. Miroslavu Tyršu.

Pozdravi Savezu SKJ

Pag. Paški Sokolovi, ti verni čuvari Jadrana, upućuju sa ovih surih lica pred prestolje svoj uzvišenog Starešine o njegovom rođendanu iz raze nepokolebive sokolske odanosti i ključić Mu za mnogo godina Zdravo! — Sokolsko društvo Pag.

Slivnica. Sokolsko društvo Slivnica pri Mariboru pošilja bratskom Savezu ob prilici otvorenja sokolske knjižnice i svojega prvoga javnoga telovadnoga nastopa iskren bratski Zdravo!

Staro Petrovo selo. Sa svoje konstituirajuće skupštine pozdravlja upravu Saveza sa sokolskim Zdravo! Sokolska četa u Davoru.

Pravilnik

O izdavanju besplatnog uglja iz državnog rudnika za sokolske vežbaonice Sokola kraljevine Jugoslavije.

Na osnovu ovlašćenja po tač. 8. § 38 finansijskog zakona za budžet-sku 1931/32. godinu propisujem u sporazumu sa Ministrom prosvete sledeći pravilnik o besplatnom izdavanju uglja iz državnih rudnika Sokolu kraljevine Jugoslavije za sokolske vežbaonice.

Član 1.

Svaka sokolska župa načiniće svake godine najkasnije do konca jula spisak sokolskih društava, koja reflektiraju na besplatan ugalj iz državnih rudnika za sokolske vežbaonice, sa oznakom količine uglja, na koju reflektiraju, kubature ogrevnih prostorija vežbaonice, te kako dugo preko dana i u kojim mesecima. Za ostale prostorije sokolskog društva neće se dozvoljavati besplatan ugalj.

Taj spisak će se predlagati Direkciji državnih rudarskih preduzeća u Sarajevu, koja će izvršiti raspodelu rudžaba i davati državnim rudnicima naloge za otpremu nakon prethodnog ispitivanja stvarne potrebe ogreva svake vežbaonice. — Trebovanje će se redovno svake godine vršiti za period od 1. oktobra do 31. septembra iduće godine.

Član 2.

Besplatno izdani ugalj iz državnog rudnika izdavaće se izravno svakom sokolskom društvu za vežbaonicu, na osnovu njene narudžbe, vidirane od sokolske župe, najduže za potrebe iduće godine te se isti ne sme ni u kakve druge svrhe upotrebljavati, niti se sme prodati, pokloniti, ili na bilo koji način otuđiti, jer će se inače dotičnom društvu za vežbaonicu oduzeti pravo na dalje besplatno izdavanje uglja iz državnih rudnika.

Član 3.

Ugalj će se stavljati sokolskim društvima za vežbaonice na raspolaganje samo franko državni rudnik. — Podvozni trošak neće rudnik kreditirati nego ga mora platiti svako sokolsko društvo pri preuzimanju sa konačne železničke stanice.

Član 4.

Direkcija državnih rudarskih preduzeća u Sarajevu izvestiće svaku sokolsku župu, koliko je za koje vreme i iz kojega rudnika odobreno svakom sokolskom društvu za vežbaonicu besplatnog uglja i u kom vremenu treba da ga povuče. Sokolska društva će pozivom na broj odobrenja Direkcije državnih rudarskih preduzeća slati narudžbe i dispozicije za ugalj overene od sokolske župe izravno Direkciji državnih rudarskih pred-

uzeća, vodeći računa o tome, da se redovno u letu opskrbe ugljem za narednu zimsku sezonu. — Iza meseca oktobra neće se izdavati besplatan ugalj sokolskim društvima, izuzev, ako to nisu pojedinačni, izuzetni i opravdani slučajevi.

Član 5.

Direkcija državnih rudarskih preduzeća davaće sokolskim društvima za vežbaonice besplatan ugalj prvenstveno iz lignitskih ugljenokopa, zatim iz rudnika u Vrdniku i Mostaru. — Vrste uglja i rok otpreme određivaće Direkcija državnih rudarskih preduzeća u Sarajevu prema mogućnosti produkcije rudnika. — Redovno će se davati sitnije vrste uglja, koje imaju slabu prodru, u koliko ga mogu vežbaonice upotrebiti, a tek izuzetno i u koliko bude rudnik u mogućnosti, komadasti ili kockasti ugalj.

Član 6.

Troškovi besplatno izdanog uglja sokolskim vežbaonicama podeliće se prema raspodeli Direkcije državnih rudarskih preduzeća na sva državna rudarska preduzeća na teret budžetske partije računa opštih prometnih troškova. — U tu će svrhu državni rudnici koji budu otpremali besplatno ugalj, pre godišnjeg zaključka staviti predlog Direkciji državnih rudarskih preduzeća u Sarajevu radi podele udela troškova na ostala preduzeća.

Član 7.

Ako koja vežbaonica sokolskoga društva ne potroši celu količinu dobivenog uglja, dužna je, da to u na rudžbi iduće godine naročito istakne, te da se za toliko smanji trebovanje besplatnog uglja. — Sokolska društva, čija potreba za vežbaonicu iznosi manje od jednog vagona godišnje (10.000 kg) mogu načiniti i veću narudžbu radi iskorišćenja vagona, ali će se ta razlika fakturisati po normalnim prodajnim cenama odnosno vrste uglja i pouzdećem naplatiti u koliko sokolsko društvo tu razliku ne plati unapred.

Član 8.

O svakoj otpremi uglja izvestiće rudnik dotično sokolsko društvo dopisnicom, na kojoj će biti označen dan otpreme, broj vagona, količina i vrsta uglja, te određena železnička stanica.

R. br. 10.615

7. augusta 1931. god.

Beograd.

Ministar šuma i rudnika:
Dr. St. Šibenik, s. r.

Iz načelnništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

S ovim brojem »Sokolskog Glasnika« uvadaju savezno načelnništvo i tehnički odbor pod gornjim naslovom rubriku, u kojoj će objavljivati aktuelne zaključke i rasprave sa svojih sednica. Sednice TO drže se većinom redovito svakog tedna u Ljubljani. Kako »Sokolski Glasnik« izlazi također redovito svakoga tedna, list će dakle donošati tu rubriku stalno, osim u izvanrednim slučajevima, kada se sednica TO nebi mogla održati. Na taj način biće Sokolstvo tačno informirano o pretstojećim zadacima i radu.

Iako je bilo zaključeno, da se ta rubrika otvori tek na sednici TO, održanoj dne 25. augusta o. g., radi veze objavljujemo zaključke također i obiju prijašnjih sednica od 11. i 18. augusta o. g., koje su se održavale posle praznika, odnosno nakon povratka naših Sokola sa međunarodnog takmičenja u Parizu.

Iz sednice saveznog TO

od 11. augusta 1931.

1. Takmičenja u Parizu. Savezni načelnik br. Bajželj podaje izveštaj o toku i postignutim uspesima na međunarodnom takmičenju u Parizu. Taj izveštaj je već bio objavljen u »Sokolu« br. 7. Pripominje, da je organizacija celokupnog takmičenja bila slaba i da se je sudilo pristrano. To su posvedočila i naša dva suca br. Trček i br. Mačus. Naročito je krivo ocenjen br. Primožić u prostim vežbama

i u vežbama na ručama, što utvrđuje također i br. Erben u »Teloviku«. Da se tome u buduću izbegne, zaključuje se izraditi predlog na SSS, da se takmičarski red za međunarodna takmičenja upotpuni, a koji po odobrenju neka se predloži Međunarodnom telovježbačkom savezu. Takmičarski red izradiće br. Trček i br. Mačus.

2. Takmičenja u odbojci Saveza SKJ. Prima se naert br. Mačusa glede takmičenja u odbojci. Takmičenja u odbojci održaće se za članove i muški naraštaj dne 13. septembra o. g. u Mariboru, a za članice i ženski naraštaj pak dne 20. septembra u Zagrebu. Odnosna okružnica sa detaljnim uputama izdana je pravovremeno.

3. Svesokolski slet u Pragu 1932. Takmičarske vežbe za članice već su objavljene u »Cvičtelki«. Za njihov prevod i objavljivanje pobrinuće se savezna načelnica s. Skalarjeva. — Smučarska takmičenja održaće se od 3. do 6. marta 1932. u Strpskom plesu u Češkoj. Odgovarajući predlog za učestvovanje na smučarskim takmičenjima pripremiće br. Česen i br. Podgornik. — Glede takmičenja vrsta za prvenstvo SSS pobrinuće se za objavljivanje vežaba i potrebne upute brat Trček za članove, a s. Skalarjeva za članice.

4. Određenje delegata za župske sletove. Kao delegati saveznog TO određuju se za župski slet u Karlovcu dne 3. augusta o. g. br. Todorović i s. Kovalska, za župski slet u Tuzli dne 5 i 6. septembra pak br. Prosenc i s. Tratarjeva.

5. Otkriće spomenika Nj. Vel. Kralju Petru I. u Ljubljani. Br. načelnik Bajželj izveštava, da je učestvovao na sastanku župskih načelnika župa Dravske banovine, koji je održan dne 2. augusta o. g. u Ljubljani, i da su se na tom sastanku utanačile sve potankosti. Detaljne upute su već objavljene.

6. Pokrajinski slet 1933. god. u Ljubljani. Molba Sokolske župe Ljubljana za priredjenje pokrajinskog sleta u Ljubljani u god. 1933. ustupa se na rešenje nadležnom zboru župskih načelnika.

7. Jednogodišnji prednjački tečaj u Zagrebu. Sokolskoj župi Zagreb dozvoljava se da priredi jednogodišnji prednjački tečaj uz pripomenu, da tečaj mora imati značaj župskog tečaja i da neće važiti kao jednogodišnji tečaj za učitelje telovežbe.

8. Pravilnik za vojne olakšice. Rešenje saveznog pravilnika za olakšice sokolskim vežbačima u vojsci urgira se kod vojne vlasti.

Iz sednice saveznog TO

od 18. augusta 1931.

1. Otkriće spomenika Nj. Vel. Kralju Petru I. u Ljubljani. Određuje se vršni red povorke i formacija Sokolstva. Određuju se reditelji, organizuje se prehrambeni otek.

2. Pregled prostih vežaba za svesokolski slet u Pragu 1932. Određuje se pregled vežaba za članove, članice i naraštaj obojega spola te za sokolske čete i to: dne 27. septembra o. g. u Ljubljani za sve župe Dravske banovine; dne 4. oktobra o. g. u Zagrebu za župe Zagreb, Karlovac, Varaždin, Banja Luka, Sušak-Rijeka, Šibenik, Bjelovar i Split; dne 11. oktobra o. g. u Sarajevu za župe Sarajevo, Mostar, Tuzla i Cetinje; dne 18. oktobra o. g. u Beogradu za župe Beograd, Vel. Bečkerek, Osijek, Novi Sad, Kragujevac i Užice; dne 25. oktobra o. g. u Skoplju za župe Skoplje i Niš.

3. Koturaška takmičenja Sokolskom društvu Tuzla javlja se na njegovu molbu, da se protiv koturaških takmičenja u sokolskim društvima nema ništa protivnoga, ako se ta takmičenja održavaju pod okriljem prednjačkih zborova. Na tim takmičenjima može učestvovati isključivo samo članstvo, a ne također i naraštaj.

4. Polazjenje škola »Deutsche Hochschule für Leibesübungen« u Berlinu. Od prijavljene braće određuju se za polazjenje pomenute škole, koja traje tri godine, br. Kavčić Janko iz Maribora i br. Simonović Slobodan iz Užica, ali pod uslovom, da će se pokoriti svim postavljanim zahtevima.

Iz sednice saveznog TO

od 25. augusta 1931.

1. Zbor župskih načelnika. Predlaže se načelništvu Saveza, da sazove zbor župskih načelnika za dan 17. oktobra o. g. Program zbora određiće se naknadno. Sledećeg dana, t. j. dne 18. oktobra, održaće se pregled praških vežaba, kako je to bilo i odlučeno na sednici od 18. augusta o. g.

2. Otkriće spomenika Nj. Vel. Kralju Petru I. u Ljubljani. Određuje se br. Jesih da preuzme razdelu i razvrstavanje sokolskih župa za otkriće spomenika i za povorku.

3. Savezna takmičenja u odbojci. Prima se na znanje, da je Generalna direkcija železnica u Beogradu otklonila molbu Saveza za sniženje voznih cena na železnicama za učesnike na tom takmičenju. Br. načelnik izveštuje, da je odmah uložio molbu za povlaštenu vožnju na Ministarstvo saobraćaja. — Jer zagrebačka župa još nije odgovorila na tražena pitanja glede priredbe takmičenja u odbojci u Zagrebu, poziva ju se brzojavno, da odgovori najkasnije u roku od pet dana. Ako odgovor do određenoga roka nebi stigao, odlučuje se drugo mesto takmičenja. — Osnovu pravilnika za prelazni dar saveznim pobednicima u odbojci sastaviće br. Trček.

4. Pravilnik o komandi u Sokolstvu i u školi. Ministarstvo prosvete poslalo je kompletan pravilnik na pregled. Taj pravilnik pregledaće i proglasi br. Trček i br. Jesih, te će izvestiti TO o eventualnim izmenama, koje bi se imale provesti.

5. Proste vežbe članica za vrste SSS za prvenstvo. Prevod vežaba iz »Cvičtelke« u srpsko-hrvatski spremlio je br. Šulce, slovenački prevod prikrbiće s. načelnica Skalarjeva.

6. Zaključuje se unapred objavljivati u »Sokolskom Glasniku« aktuelne zaključke sa sednica TO. Za izvestitelja određuje se br. Kostnapfel.

7. Nazivoslovlje u atletici. Braća Jeras. Jesih i Trček određuju se u komisiju, koja će izraditi naert nazivoslovlja.

Na gore navedenim trim sednicama TO delegati saveznog TO izvestili su također o ovogodišnjim župskim sletovima. Neki izveštaji bili su već objavljeni, ostali pak objaviće se u narednim brojevima »Sokola«, kako bi se naše Sokolstvo upoznalo sa greškama, koje su se opazile na ovim župskim sletovima, da bi se u buduću mogle ukloniti.

Iz sednice saveznog TO od 11. septembra 1931.

Sa sednice načelnikstva i izvršnog odbora Saveza, koja se je održala u Beogradu dne 31. augusta o. g., savezni načelnik br. Bajželj među ostalim podaje sledeći izveštaj: Ministarstvo prosvete je u saglasnosti sa pretsednikom Ministarstva sveta imenovalo za III. zamenika saveznog načelnika br. Ambrozića Miroslava i za III. zamenicu savezne načelnice s. Trdinovu Jožu. — Izvršni odbor je zaključio nabaviti prelazne darove za takmičenja u odbojci. — Naredna sednica zbora župskih načelnika održaće se dne 17. oktobra u Beogradu. — Pregled prostih vežaba za Prag izvršiće se po nacrtu, koji je izradio TO. — Za studij za visokoj školi za telesni uzgoj u Berlinu određeni su br. Kavčič Janko, abiturijent učiteljske škole i s. Stražnici Milica, apsolvantkinja s. Straznice prednjačke škole. — Savezna prednjačka škola (Maribor-Ljubljana) održaće se naredne godine od 1. februara do sredine juna. U tu školu primiću se od 30 do 50 slušaoca i slušateljica, i to po položenom prijamnom ispitu. — Ustanovljenje dvogodišnje škole za telesni uzgoj odgađa se za jednu godinu. Br. načelnik Bajželj i s. podnačelnica Trdina pohodiće u zimi slične škole u inozemstvu u svrhu studija organizacije takovih škola.

Na svečanosti otkrića spomenika kralju Petru I. u Ljubljani dne 6. sept. o. g. učestvovalo je Sokolstvo Dravske banovine kako sledi: župa Celje 42, Kranj 110, Ljubljana 293, Maribor 57, Novo mesto 45 te 53 člana konjice iz Ljubljane i 40 članova glazbe Sokola I iz Ljubljane, ukupno 640 članova u kroju. U ime Saveza SKJ položen je na spomenik venac. Primećeno je, što na toj svečanosti nije učestvovalo više članova u kroju.

COS izvestila je brzojavno Savez, da će na savezna takmičenja u odbojci, koja se održavaju dne 13. sept.

u Mariboru, poslati svoju vrstu od 6 članova. Vodi ih tajnik načelnikstva COS br. Benda Antonin i sudac za takmičenja u odbojci br. Opravil L. iz Kromeriža. — Zagrebačka župa preuzima organizaciju takmičenja u odbojci za članice i ženski naraštaj, koja se održavaju 20. o. m. u Zagrebu pod vodstvom br. Mačusa.

Pregled prostih vežaba za slet u Pragu, koji će se za župe Dravske banovine održati dne 27. septembra o. g. u Ljubljani, provešće se za članove, muški naraštaj i za sokolske čete u vežbaonici Sokola II na realci, a za članice i ženski naraštaj pak u vežbaonici Sokola I na Taboru. Početak u 9 sati pre podne.

Vežbe članova za prijamni ispit za naredni savezni tečaj sastaviće br. Mačus.

Predloženi rukopis »Istorija telovežbe i Sokolstva« pregledaće br. Jeras.

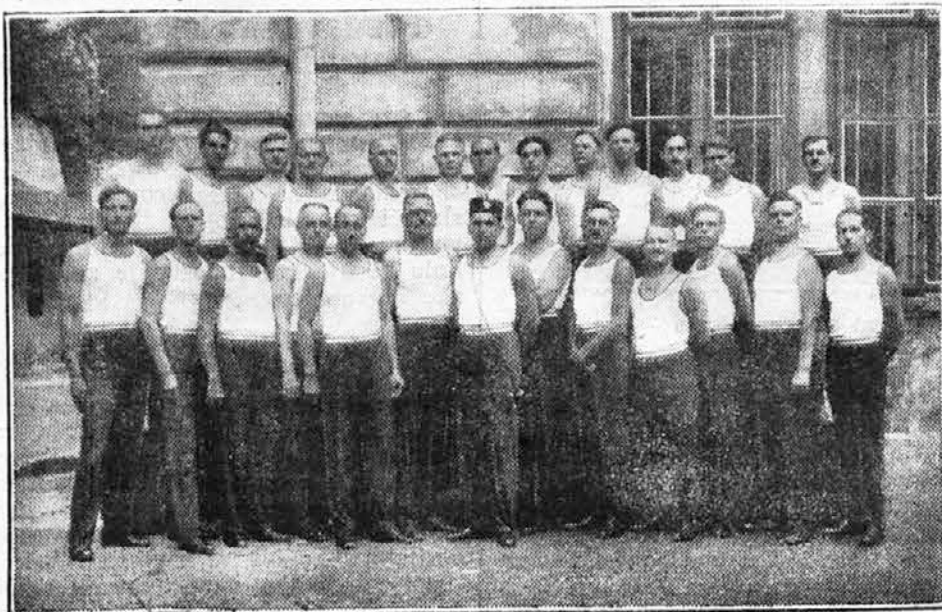
Izveštaj delegata sa župskih sletova župe Osijek (delegat br. Jesih) i župe Tuzla (delegati br. Prosenc i s. Tratarjeva) primaju se na znanje. Izveštaji obaviće se u »Sokolu«.

O šestnedeljno prednjačkoj školi za članice u Pragu podala je zanimljiv i lep izveštaj s. Mačusova. Narčito ističe uzoran red i disciplinu, koja je vladala na tom tečaju, a koji je polazilo 41 sestra, među ovima 9 sestara iz društava Saveza SKJ. — U buduću pripremiće se na ovakove tečajeve samo članice sa župskim ispitom. Prijava vršiće se samo preko Saveza.

U eventualijama pozabavilo se je organizacijom Sokolstva, a pre svega odnosima između načelnikstva i uprave, što po nekim mestima ne odgovara ni sokolskom duhu ni propisima naše organizacije. — Glede društvenih znakova na vežbačkim majicama, kakovi su propisani za svečani krov, nametnula se misao, da li bi bilo uputno opet uvesti pri takmičenjima i javnim nastupima, što bi u mnogočem koristilo.

z neisprosnu grožnju plohe i dežja uničili delo, pripreme za prvi društveni nastop. A proti poldnevu so se raztrgli grozeći oblaci, prodrlo je solnce s svojim skoro že samo jesensko-toplim žarkim. Oživel je zopet veselilni prostor pridnih sokolskih delavcev in v kratkem so bila izvršena še zadnja dela na telovadišču in paviljonih. Z nepopisno naglico so teklo opoldanske ure; začela se je zbirati deca, nara-

jima vadiateljica krasna šopka cvetja v znak hvaležnosti. Za njo so s strunnim korakom, po krasno izvršenem razstopu, prikorakali stariji člani zidanmoški (25) in z eleganco, eksaktno izvajali 2 prosti vaji, sestavljeni od br. Srečka Razpotnika. Kot naslednje točke so si v hitrem tempu sledile: 2 savezni prosti vaji članov (24), deca Radeče s posebnimi prostimi vajami (68), 2 savezni prosti vaji

Vežbači Sokolskog društva Zidani most.

ščaj, članstvo, da sprejme bratska društva Radeče pri Zidanem mostu, Celje, Laško, Rimske Toplice, Zagorje, Trbovlje, Rajhenburg, Sevnica, Velenje, Sv. Jedit, ki so se mnogobrojno odzvala našem vabilu in pripomogle tako sijajnomu uspehu prireditve, ki se je vršila 6. t. m.

Ob 16.30 uri se je pričel telovadni nastop, ki ga je vodio načelnik br. Jože Strašek. Kot prva je prikorakala na telovadišče deca, naš ponos, 150 po številu pod vodstvom podnačelnice s. Stanke Baša in br. Jože Strašek-a; po dobro izvajanih vajah je podala svo-

članice (14), orodna telovadba na bradlji in drogu. Kombinirane vrste udeleženi društveni vrste iz Radeče ter kot zadnja 2 savezni prosti vaji moškega naraštaja (23). Zadržila so gledalce izklesana, zagorela telesa naraštajnikov; a že med izvajanjem prostih vaj je zopet začel padati dež, tako da je naraštaj med ploho ob moćnem aplavzu gledalcev odkorakal s telovadišča.

Udeleženci so prevedrili ter se nato do pozne rane ure zabavali ob zvokih železničarske godbe, ki je neumorno igrala.

Župa Cetinje

SOKOLSKO DRUŠTVO TIVAT.

Prilikom rodendana Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, mesni je Sokol opet pokazao života i pružio nam jedan ugodni i lepi prizor.

Na proglas općinskog načelnika upriličila se je uoči velikog dana baka lada sa mesnom glazbom okolo varoši a obala i kuće bile su lepo iluminirane. U povorci su stupali predstavnici općine, Sokolsko društvo sa članstvom, naraštajem i pomladkom u odori, te omladina Jadranske Straže. Povorka se je na koncu zaustavila pred domom »Jadranske straže«, gde se je održala sokolska akademija, koja je u svakom pogledu vrlo dobro uspeła, a bila je i lepo posvećena, koli sa strane oficirskog kora, toli sa strane članstva i prijatelja Sokola.

Akademiju je otvorio sa proslavom društveni prosvetar br. Šime Rajčević, koji je u lepim potezima prikazao svrhu ove priredbe i zašto se ona upravo na taj dan daje, osvrnuvši se na Sokolstvo uopće te pozivajući prisutne, da uzdajući našoj, prestolonasledniku Petru, koji će znati sokolskim korakom kročiti putem svojih slavnih preda, kliknu trokratni Živio! Nato je glazba otisnula himnu.

Program akademije bio je biran. Izvele su se recitacije i razne proste vežbe, vežbe na spravama i skupine. Sve vežbe bile su izvedene precizno i skladno, što je učinilo vanredan dojam na prisutne.

Posle akademije razvila se zabava.

I ovo je jedan dokaz, da i u Tivtu može biti pravog sokolskog života poput ranijih godina, ako se rad u Sokolu shvati sa prave strane i njemu posvećuje ona pažnja, koju iziskuje sokolski duh.

Na sam rodendan Nj. Vis. Prestolonaslednika, otisnula su se u mornaričkom parku blagodarjenja sa strane katoličkog i pravoslavnog svećenika uz pratnju mornaričke glazbe. Sokolsko društvo je sa članstvom, naraštajem i pomladkom u odorama, te omladinom »Jadranske Straže« krenulo na čelu sa mesnom glazbom u park, gde je bila postrojena četa mornara, oficirski kor i podoficiri.

Nakon blagodarjenja upriličen je paradni marš, a zastupnik komandanta III. P. O. K. kapetan fregate g. Marjašević, primo je čestitke sa strane općinskog načelnika g. Vuksanovića, starešine Sokola br. Stojanovića i predstavnika drugih institucija.

Job.

Župa Kragujevac

SOKOLSKO DRUŠTVO KRUSEVAC.

Sokolsko društvo Krusevac ozbiljno je shvatilo važnost javnih nastupa, t. j. da Sokol kraljevine Jugoslavije, pored ostalog, ima cilj da preko sokolskih društava, kao svojih jedinica, a putem javnih časova i akademija u svojim i u drugim mestima svoje okoline, u kojima nema sokolskih organizacija, jačaju i šire jugoslovensku mi-

sao, prikazujući građanstvu disciplinu, bratsku ljubav, snagu i slogu izvođeci svoje vežbe.

Uprava ovog društva intenzivno radeći na napretku Sokolstva, priredila je sa svojim članstvom 8. augusta o. g. uspešno akademiju u prostorijama »Kur-salona« u Ribarskoj banji. U 12 tačaka izveden je program na sveopšte zadovoljstvo mnogobrojne banjske publike, koja je svojom brojem posetom pokazala punu ljubavi prema ovoj narodnoj organizaciji.

Prve tačke izvela su muška i ženska deca. Sama njihova pojava izazvala je opšte simpatije, a po lepo izvedenim vežbama publika ih je nagradila oduševljenim odobravanjem. Za njima vežbao je muški i ženski pomladak proste vežbe. Naraštajci i naraštajke izveli su veoma interesantne vežbe sa palicama i sa motkama, a članice vežbe sa svetlećim buzdovanima i sa veslima. Vežbe su izvedene sa neobičnom preciznošću i lakoćom, te su izazvale neobično dopadanje.

Najvažnija i naročito lepa tačka bila je vežba članova na razboju. Pojedinci su se odlikovali neobičnom tehnikom u izvođenju pojedinih sastava, da su izazvali pravo divljenje, te su i oni poželjni burne aplauze.

Pre izvođenja vežbi održao je dokumentovano, prigodno i vrlo lepo predavanje br. dr. Tihomir Protić, prosvetar društva sa temom: Značaj sokolskih javnih priredbi.

Ovakav efikasan, snažan i lep rad vrednih i agilnih krusevačkih Sokola, kojima je ovo prvi javni nastup (u toku ovog leta po dva javna časa održali su u Krusevcu i Vrnjačkoj banji), zaslužuje puno priznanje građanstva i služi kao primer rada na razvijanju Sokolstva.

Župa Kranj

IMENOVANJE ŽUPNE NAČELNICE.

Za načelnicu Sokolske župe Kranj je imenovana s. Šega Nada, učiteljica je Ribniške u dosedanja namestnica župne načelnice, za I. namestnicu pa s. Horvat Lojzka iz Radovljice.

Župa Ljubljana

OKROŽNI ZLET RIBNIŠKEGA SOKOLSKOGA OKROŽJA.

Dne 15. augusta t. l. ob 25 letnici Sokolskega društva Ribnica in ob prilici, ko je razvil naraštaj svoj prapor, je ribniško sokolsko okrožje priredilo okrožni zlet s tekami članov, članice, moškega in ženskoga naraštaja.

Slavje 25 letnice dela ribniškega Sokola je naznanil ob 1/5. uri zjutraj godbeni odsek z budnico po trgu ter tako vabil tekmovalce na borbo.

Točno ob 1/6. uri je bil dan znak za začetek, nakar so se vsi oddelki razvili po letnem telovadišču. Tekem se je udeležilo 5 vrst članov in 3 posamezniki, ena vrsta članice, pet posameznice, dve vrsti moškega naraštaja, 2 posameznika, 3 vrste ženskoga naraštaja, 4 posameznice. Vsega 69 tekmovalcev in tekmovalk. Tekme so trajale točno do 9. ure.

Ob 10. uri je bil sprejem gostov na kolodvoru. Zupo so zastopali bratje župni starosta dr. Pipenbacher, tajnik Flegar in načelnik Vrhovec. Povorka je krenila iz kolodvora z godbo Sokola I na čelu na telovadišče, nakar so se vršile skušnje za popoldanski nastop. Ob 12. uri se je vršil pod vodstvom br. V. Švaigerja na trgu promenadni koncert. Ob 1/3. uri je odkorakala povorka ob sodelovanju godb Sokola I in godbenega odseka Sokola Ribnica izpred meščanske šole na trg, kjer je predal društveni starosta br. Ančik v toplih in bodrilnih besedah naraštaju simbol, kateri naj jih vodi še vnaprej po Tyrševih načelih. Prapor je v velikosti 80 x 80, osnutek zanj je napravil br. J. Trošt, ravnatelj meščanske šole, ki je uporabil za to samo naše pristne ribniške motive. Vezenje pa je izvršila sestra F. Fricova, učiteljica ženskih ročnih del na meščanski šoli, s pomočjo sestre Jurjevčeve in 2 do 3 naraštajnice.

Točno ob 4. uri je začela na telovadišču javna telovadba. Vsi oddelki so nastopili s praškimi prostimi vajami za leto 1932., in sicer: ženski naraštaj pod vodstvom sestre Suherjeve; vaje so bile dobro navežbane, le kritje je bilo v nekaterih momentih pomanjkljivo. Moški naraštaj je nastopil pod vodstvom br. Jurjevčeve. Izvedba in skladnost prav dobra. Deca je nastopila skupno s raznimi igrami; telovadišče pripravljeno za 140 telovadcev, je bilo polno mladine, slika je bila zelo živahna. Članice so nastopile pod vodstvom sestre okrožne podnačelnice Mlakarjeve. Vaje so bile dobro izvedene in skladnost kakor tudi kritje prav dobro. Člani so nastopili pod vodstvom okrožnega načelnika br. Hočevarja. Vaje so bile dobro izvežbane, samo parkrat je trpelo kritje zaradi nepazljivosti. Kot posebna točka je nastopil ribniški moški naraštaj s kopji. 24 zagorelih naraštajnikov je prikorakalo s pesmico »Zovi samo zovi« pod vodstvom br. Jurjevčeve. Vaje so dobro izvedli, le kopja so bila za nekatere malo pretežka. Deca, 36 po številu, je pod vodstvom br. Debeljaka in sestre Mlakarjeve, dečki z zastavicami, deklice z obroči okrašenimi v državni trobojnicami, poplavilo telovadišče. Slika je bila zelo pestra in vaje, ki so bile skupinske, so dobro izvedli. Posebna točka ribniškega Sokola, in sicer 8 starijih bratov, kateri so nastopili s precej težkimi vajami br. Hočevarja, katere so bile izdane za okrožje. Žal, da je bilo število tako majhno, je pač temu krivo dejstvo, da se starejši bratje okrožja premalo zanimajo za krepitev svojega telesa. Za vzor in spodbudo naj bi jim služili nastopajoči bratje. Ni bilo to samo nekako parada, temveč vadilo ti bratje tedensko po 1 do 2 uri pod vodstvom br. Jurvanca st., ki je bil načelnik že ob društvenem rojstvu ter posveča še danes kot 60 letnik svoje moči Tyrševim naukom. Dokazal je ta nastop teh bratov, da se vkljub telesni teži in vkljub starosti da ohraniti telo gibčno in zdravo. Naj bi se mlajši bratje iz tega naučili, da je neobhodna potreba podvreči se strogi telovadni disciplini. Kot zaključna točka je bila orodna telovadba. Nastopili so 4 oddelki: člani, članice, moški in ženski naraštaj, in to na dveh drogih, dveh bradljah, konju, kozi, krogih, gredi in skoku v višino. Po končani telovadbi je bil zbor vsega članstva, nakar je župan Novak v kratkih besedah pozdravil Sokolstvo v imenu ribniške občine, ter v imenu odsotnega sreskega načelnika br. Placerja. Za tem nas je pozdravil v imenu župnega starostva župni starosta br. Pipenbacher ter v lepem govoru spodbujal Sokolstvo k nadaljnjemu delu. Ribniškemu društvu je iskreno čestital ter se mu zahvalil za njegovo uspešno 25 letno sokolsko delo. Nato je br. N. Marolt, predsednik sodniškega zbora razglasil izid tekem ter vrstam, in sicer: za člana br. Rustiju iz Kočevja, za moški naraštaj pa br. Jurjevčicu iz Ribnice. Preden se je razvila prijetna zabava, je pozval župni načelnik br. Vrhovec vse društvene načelnike na važen sestanek, kjer je razvil do podrobnosti program za bodoče delo v okrožju in župi. Vse točke so bile z ozirom na kratek čas kar so vaje izšle, še dobro izvežbane, vendar ne odgovarja število telovadečih okrožnemu zletu.

Zbor dr. načelnikov okrožja je na svoji seji že v novembru 1930. sklenil, da se vrši okrožni zlet ob prilici 25 letnice najstarejšega društva in matice tako rekoč celega ribniškega okrožja. Okrožna društva, katera so svoje nastope po večini absolvirala povsod z obilno udeležbo Ribničanov, pa so se ravno za ta zlet držala zelo rezervirano. Resnica je, da smo se morali udeležiti 7 javnih okrožnih društvenih nastopov, poleg tega še

Občni zbor

Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Sp. Šiški sklicuje izredni občni zbor na dan 20. septembra 1931. ob 1/9. uri v prostorih hotel Bellevue. Dnevni red: Zgradba Sokolskega doma.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Banja Luka

SOKOLSKO DRUŠTVO BANJA LUKA.

Prednjački tečaj.

Znatno priliv novog članstva u naše društvo izbacio je na površinu mnoga pitanja, o kojima se do sada samo govorilo, a sada ih valja i rešavati. Jedno od prvih pitanja je pitanje prostorija za vežbanje — sokolana.

Do prošle godine naše je društvo imalo svoje prostorije u vežbaonici preparandije, ali ih je moralo ostupiti banovinskom pozorištu, koje je osnovano prošle godine i preči u zgradu Sreskog načelstva, koja ni u kom pogledu ne odgovara jednoj sokolani, u kojoj bi se mogle razvijati sve naše snage. Osim toga te su prostorije vrlo male i niske tako, da ne mogu primiti ni staro naše vežbačko članstvo a pogotovo ne golemi priliv novog članstva.

Ovo pitanje, koje je goruće, rešiće se povoljno u najskorijem vremenu, jer je već prikupljena građevna svota od blizu pola milijona dinara za gradnju jedne velike moderne uredne sokolane. Zemljište je društvo imalo već od pre u blizini Gradske bolnice. Planove za zgradu izradio je Odbor za gradnju Sokolskog doma. Jedino se još čeka, da se uredi neka pitanja sa Vakufom glede otpustanja jednog komada vakufskog zemljišta, tako da bi dobili izlaz na dve ulice. Ovo tako važno pitanje, možemo reći, da je na dobrom putu svoga konačnog rešenja.

Drugo, isto tako važno pitanje, je kadar dobrih i sokolski obrazovanih prednjaka. Bez valjanih prednjaka nema ni rada u sokolani, a naše društvo baš je u tom pogledu jako oskudevalo.

Moralo se je načeti i ovo pitanje i to je ovih dana i učinjeno.

Društvena uprava odlučila je da otvori tečaj za obrazovanje novih prednjaka i prednjačica u trajanju od 6 nedelja. Po svršetku ovog tečaja poradiće se, da i župska uprava u najkraćem vremenu otvori svoj župski prednjački tečaj.

Tako će se u najskorijem vremenu barem donekle i ovo drugo goruće pitanje kod nas povoljno rešiti.

Društveni prednjački tečaj za članove i članice te muški i ženski naraštaj otpočeo je na 10. septembra o. g., a svršava se 22. oktobra. U tečaj se javilo 14 muških učesnika i 6 ženskih.

Prema programu, koji je stvoren, predavanja će se održavati utorkom, četvrtkom i subotom i to od 6 do 8 sati posle podne za članice i ženski naraštaj, a od 7 do 9 sati za muški naraštaj i od 8 do 10 sati za članove.

U programu rada utvrđeni časovi za pojedine discipline jesu: za sok. ideju 4 časa (br. dr. Moljević), administraciju i organizaciju 2 časa (br.

Cisarž), redne vežbe 6 časova (br. Uroš Stefanović), proste vežbe 15 časova (br. M. Puhalo), ruče 8 časova (s. Vera Marković za članice i ženski naraštaj, te br. Kastelec za članove i muški naraštaj), preča 8 časova (br. Puhalo), karike 8 časova, konj 8 časova, jarac 2 časa (predaju s. Vera Marković i br. Sv. Cvjetić), igre 2 časa (s. Vera Marković i br. Sv. Cvjetić), higijena i prva pomoć 2 časa (br. dr. Marković), greda 1 čas (Vera Marković), sokolski sistem 4 časa (br. Puhalo), metodika i praktično vođenje 4 časa (br. M. Puhalo), sokolska istorija 2 časa (br. dr. Perenčević), čunjevi 2 časa (s. Vera Marković) i različenosti 2 časa (s. Vera Marković i br. M. Puhalo).

Nedeljom će biti zajednički časovi iz higijene, prve pomoći, istorije i organizacije te rednih vežbi od 9 do 11 sati do podne.

Imena nastavnika, označenih gore u zagradama, poznatih sokolskih radnika, najbolje su jamstvo za uspeh ovog tečaja, a učesnici koji su pristupili radi su najvećim oduševljenjem pobraće bez sumnje dobar uspeh na konačnom ispitu.

Župa Bjelovar

SOKOLSKA ČETA FERDINANDO-VEC.

Dana 23. augusta o. g. priredila je četa svoju zabavu sa vežbom i pretstavom na koju su došla braća iz Đurđevca, te građani iz Kloštra i okolišnih mesta.

Zabava je održana u bašci brata Puhača, a otvorio ju je brat starešina Kazimir Šoštar sa lepim patriotskim pozdravnim govorom.

Prisutni Sokoli i gosti burno su klicali Nj. Vel. Kralju, Nj. Vis. prestolonasledniku Petru, kraljevskom Domu i Jugoslaviji, iza čega su bili pozdravljeni Sokoli iz Đurđevca kao i sve prisutno općinstvo.

Iza pozdravnog govora izveli su domaći dobro uvežbani komad »Laža i paralaza«, a iza toga su braća iz Đurđevca izveli pod vodstvom brata načelnika Vleka dve vežbe, a domaća sokolska četa jednu i naraštaj jednu pod vodstvom brata načelnika Miloševića uz veliko odobravanje prisutnih gostiju.

Po svršenoj vežbi razvila se zabava.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO ZIDANI MOST.

Prvi javni telovadni nastop.

Nad ozko, globoko kotlino Save in Savinje, kjer leži Zidani most, v katerem je še pred nedavnim časom komaj ustanovljeno Sokolsko društvo razmahnilo v polnem obsegu svoje peroti, so se strnili črni oblaki in skoro

proslave 100 letnice rojstva najstarejšega Sokola, ki nam je dal prvo slovensko telovadno terminologijo. Fr. Levstika v Velikih Laščah, in so posamezni bratje finančno trpeli, a v kljub temu številu telovadnih zaokrožni nastop ne opravičuje ničesar in nikogar, in tu se da mnogo misliti o discipliniranosti.

Naj se še na kratko površno k tekmam. Take tekme v okrožju so jako dober preizkusni kamen o delu v okrožju in se morajo vršiti vsako leto. Je tudi gotovo, da se morajo vršiti samo tam, kjer je na razpolago zadostno veliko telovadišče in pa vse potrebno orodje. Končno naj še omenimo, da je br. društvo Sadržica dobro razumelo pomen tekem v okrožju, kar kaže dejstvo, da je okrožju darovalo dva krasna prehodna darila, za kar mu na tem mestu bratska hvala. Enako tudi tvornici telovadnega orodja br. Oražmu, katera nam je dala na razpolago vse potrebno orodje.

H.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO TEZNO.

Sokol Tezno pri Mariboru je otvoril dne 6. sept. t. l. svoje letno telovadišče, katero si je v par mesecih uredilo članstvo potom prostovoljnega »kuluka«. Telovadišče je eno izmed najpripravljenih in ko bo popolnoma urejeno, bo menda najlepše cele Sokolske župe Maribor. — Telovadni nastop popoldne ob lepem vremenu je uspel kot I. nastop mladega društva v vsakem oziru dobro, tako glede članstva, kot naraščanja in dece. Videli smo, da je tehnično vodstvo v večjih rokah in da je sokolski material onozadno izboljšal. Ker se je odpravljalo baje nad 80 Tezenčanov ta dan v Ljubljano k odkritju spomenika kralju Petru Osvoboditelju, ni bilo domačinov ravno veliko prisotnih na tej sokolski prireditvi. Pred javnim nastopom je pozdravil starosta »Sokola Tezno« br. Tomažič Ivan najvišjega zaščitnika Sokolstva, milega našega Vladarja in njegovega prvorojenčka Petrika, ki je imel ravno ta dan proslavo svojega rojstva; nadalje g. dr. Vrečerja kot zastopnika srez. poglavarstva, br. Lintnerja kot zastopnika Sokolske župe, br. Kendo kot delegata Sokola I. in Narodne odbrane ter vse došlo članstvo Sokolskih društev: Sokol I. Maribor, Studenci, Podbrežje in Razvane in celokupno ostalo občinstvo. Br. Lintner je v imenu župe z izbranimi besedami obrazložil pomen prireditve in bodril na nadaljnje delovanje, brat Kenda pa je k temu še z zanosom dodal, naj nikdar ne pozabimo onih naših mučnikov v Bazovici, kojih žalostna obletnica je 6. septembra.

Po končanem javnem nastopu se je razvila prijetna narodna veselica ob zvokih lastne tezenske sokolske godbe na pihala, katera se je izkazala v vsakem oziru, zlasti še pri prostih vajah. Priporočamo to godbo za javne nastope vsem sokolskim društvom naše župe kar najtopleje. — V okusnih sotorih so nam postregle narodne dame z izbranimi jstvinami.

Ko bo priredil »Sokol Tezno« prihodnje leto zopet svoj nastop, se bomo drage volje odzvali vabilu in pohiteli na Tezno, ker smo se prepričali, da je društvo vredno veliko številnejšega poseta, kot dne 6. septembra tega leta.

SOKOLSKO DRUŠTVO SLIVNICA.

Na Mali Šmaren je priredil slivniški Sokol svoj prvi telovadni nastop. Ob ogromni udeležbi občinstva, sosednih bratskih društev, čet in voda 45. p. p. ter strelcev z praporom se je otvorila ob pol 15. uri povorka skozi vas, pred spomenik padlim vojakom, kjer je slivniški Sokol položil vence. Med burnimi ovacijami je prispele povorka skozi tri slakovke na zletno telovadišče, kjer je pozdravil goste starosta br. Klasinc in se spomnil med drugim 10letnice vladanja Nj. Vel. Kralja. Na njem je poveljal besedo znani sokolski delavec in organizator br. Čiček, ki je v krasnem govoru omenjal obletnico rojstva dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, staroste SKJ, obletnico izročitve novih zastav našim vojski ter bazoviške junake, nakar se je pričela telovadba.

Telovadni spored je obsegal 14 točk, kljub temu pa je bila telovadba zaradi vzorne organizacije in točnosti v 2 urah izvršena. Telovadni spored je vodil br. Čiček.

Po telovadbi pri kateri je neumorno svirala sokolska godba iz Terna se je razvilo na verandi br. Lesjaka nepriljeno sokolsko veselje.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO OSKORUŠNO.

Dne 25. avgusta održala je mlado Sokolsko društvo Oskorušno na poluotoku Pelješcu svojo prvo akademijo. Društvo je osnovano 25. marta o. g., te je sada nakon pet meseci opstanka javno pokazalo svoj rad, koji je zaista lep i uspešan.

Akademiju je otvorio sa lepim patriotskim govorom društveni starešina br. Martin Sinković.

Zatim su počele vežbe, koje su izvadale sve kategorije i to veoma lepo i doterano. Prisutna publika pozdravljala je sa burnim aplauzom vežbače i njihovog agilnog vodu i učitelja br. Pera Tutića, koji je najviše doprineo, da je akademija tako lepo uspevala, jer je neumorno radio sa svojim marljivim vežbačima.

Svaka kategorija nastupila je po dva puta, a nakon akademije razvio se je ples uz sviranje tamburaške sekcije društva Trpanj pod vodstvom br. Joze Viličića.

Br. Pero Tutić zasluži svaku hvalu, što je tako kratko vreme dobro izvećao sve kategorije i to bez igrice prednjačke pomoći, tim više kad se zna, da su svi naši vežbači poljoprivrednici i da do sada nisu imali uopće pojma o Sokolstvu i o sokolskim vežbama, u kojima su tek početnici. A i sam br. Tutić nije boravio stalno u Oskorušnom, jer je kao poljodolac zaposlen sa svojim radom, a tek nedeljom i svecem, ponekad i naveče, ne tražeći počinka, doleto bi u Oskorušno da sa svojom braćom nastavi sa sokolskim radom, da podučava i potpomaže. Stoga mu naše društvo za njegov požrtvovni sokolski rad izriče svaku hvalu i priznanje, sa željom, da i nadalje ustraje na širenju i jačanju sokolske misli među našim narodom.

Župa Novo mesto

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVO MESTO.

Telovadni nastop.

V nedeljo 12. julija je imel naš Sokol svoj nastop, ki je izpadel v gmotnem in moralnem oziru nadvse častno in zadovoljivo.

Točno po programu so se zbrali Sokoli z deco in naraščajem pred Sokolskim domom, od koder je odkorakalo celokupno Sokolstvo s 5 prapori in vojaštvom ob zvokih novomeške godbe na telovadišče.

Nastopa in spreveda so se udeležila bratska društva: Mokronog, St. Jernej, Toplice in Trebnje.

Po prihodu na telovadni in veselilni prostor na Loki se je pričel javni nastop.

Prvi so bili naši malčki — 16 dečkov in 21 deklic, ki so izvajali skupinske proste vaje z okrašenimi obročki. Buren aplavz je nagradil deco za res lepo izvajanje. Nastop dece bi bil mnogo številnejši, pa je bilo mnogo dečkov in deklic odsotnih na početnicah. Nato je nastopila mokronoška deca (12), ki je pokazala strunost in eleganco v vajah, ki jih je sestavil br. dr. Skulj iz Mokronoga, njen idealni voditelj in vadiitelj.

Zelo lepe so bile proste vaje za zlet v Prago, ki jih je izvajal moški naraščaj (48 dečkov). Precizno izvajanje, odlični nastop je ponovno pokazal, da je društvo nanje opravičeno ponosno. Zeli so zato živahno pohvala gledalcev. 26članski ženski naraščaj ni zaostajal v ničemer za njimi. Splitske vaje je podal z eleganco in živahnostjo mladih in gibčnih postav.

Za temi je 36 naraščajnikov nastopilo z splitsko vajo s palicami.

Moška deca iz Toplice je uvedla v naše običajne programe novost, ki kaže, da se budi že v mladih prsih silna volja do boja in zmage. Nastopila je s puškami.

Člani (38), ki so prišli za tem na telovadišče, so strumno izvajali proste vaje novomeškega okrožja ter I. savezno vajo.

Članice (38) so nastopile z I. savezno vajo. Tudi to izvajanje je bilo dobro.

Hvalavreden je bil nastop z igrami, s katerimi sta nas razveselila moška in ženska deca.

Tej res lepi epizodi so sledile najtežje splitske vaje članov (9).

Veliko vaje je potrebno za težke splitske vaje s kiji, s katerimi so nastopile članice (21).

Obilo aplavza so bili deležni gjenici grmske kmetijske šole, ki so pokazali res lep napredek v vajah sokolskih čet. Njih vaje so končale z lepokupino, vrh katere je plapolala državna trobojnica in je skupino spremljala godba z državno himno.

V orodni telovadbi, ki je kronala vso prireditev, so pokazali vsi oddelki res veliko sposobnost in posamezni telovadci so nas naravnost očarali. Tudi občinstvo se jim je pokazalo hvaležno. Navdušeno ploskanje je spremljalo njih izvajanje.

S tem je bil telovadni program izčrpan in vse Sokolstvo se je zbralo na telovadišču, kjer jih je br. starosta Marinček nagovoril in jih v temperamentnem in stvarnem govoru pozival na delo za kralja in za ljubi dom.

Po končanem sporedu se je razvila prava narodna veselica.

Župa Novi Sad

SOKOLSKO DRUŠTVO CRVENKA.

Dne 22. avgusta o. g. održana je svečana akademija Sokolskog društva Crvenka. Svi, koji su ovu akademiju posetili, mogli su primetiti jedan znatan korak napred, koji je učinio naš Sokol. Lepe vežbe devojčica, koje su

bile veoma teške, izvedene su veoma skladno i sa lakoćom. Nastup ženskog naraštaja, koji se je po prvi put pojavio znatno pojačan, bio je burno pozdravljen. Vežbe su izvedene odlično. Muški je naraštaj vežbao vežbe za veprovački slet, koje su lake ali lepe. Nastup ženske dece sa izvedbom »igre na donjima« doživio je buran i zaslužan aplauz. Članice su izvele lepe simbolične vežbe sa pantljikama, čiji je efekat pod svetlošću reflektora bio još jači. Opet ženska deca sa vežbom »crvenkapa«. Na pojavu ženske dece koja su bila obučena kao »crvenkapa« i triju medveda — lepo izvedene vežbe počinje su frenetičan aplauz. Mora se reći, da bi nam na ovoj tački mogla pozavideti i jača bratska društva. Vežbali su još članovi proste i vežbe na razboju, pa su i oni dokazali, da zaslužuju pohvalu. Divna je bila simbolična slika svih vežbača zajedno, koja je predstavljala ropstvo i oslobođenje.

Primitilo se je, da je ova naša akademija ostavila dubok utisak na posetioce iste, a najviše na naše sugrađane Nemce, koji su ovim bili iznenađeni.

Intenzivan rad u sokolskoj vežbaoni nije bio dakle uzaludan, već je urodio novim sokolskim uspehom. Ovakovih uspeha iz svega srca i želim našim mladom Sokolu ovde na granici, jer će samo tako doći do konačne pobeđe. — M. P.

Župa Osijek

IZ UPRAVE ŽUPE.

Izvršni odbor stvorio je na svojoj sednici od 28. augusta o. g. sledeće, važnije zaključke: Na konstituirajuću skupštinu sok. jedinice Petrovac, u nedelju 30. augusta o. g. određuje se načelnik Sokolskog osječkog okružja br. Šafer Jardo. Na konstituirajuću skupštinu sok. jedinice Lug i na javnu vežbu društva Darda u istom mestu u nedelju dne 30. augusta o. g. zaključuje se da se izašle brat Franjo Babić, župski prednjak. Prema izvešću brata načelnika, a na raspis saveznog načelnštva, za utakmicu za savezno prvenstvo u obojci, zaključuje se, da se vrsta članova društva Vukovar, kao prvaci župe izašle na ovu utakmicu u Maribor dne 13. septembra o. g. kao župska vrsta. U tu svrhu votira se za ovu vrstu i vodu vrste putni trošak. Kao župski izaslanik određuje se Andrija Šijanović, načelnik okružja i društva Vukovar.

U selu Lugu (Baranja) osnovana je dne 30. augusta o. g. Sok. četa U prvom redu je to zasluga Sok. društva u Dardi, gde je centar sokolskog pokreta za Baranju. Sok. društvo Darda, pored svog unutarnjeg, aktivnog rada, čini sve moguće i na razvijanju Sokolstva u okolnim mestima. U tome cilju priredjen je 30. augusta javan čas u Lugu. — Lug je jedno malo mesto naseljeno Mađarima te se u svakom pogledu napreže, da ne zaostane za ostalim susedima, a u pogledu Sokolstva je sada u ovom kraju prvo od svih mesta, naseljenih nacionalnim manjinama. Ovaj javni čas bio je najbolji dokaz, koliko je Lug zagrejan za osnivanje Sokolske čete. Lug je priredio jedan veoma bratski doček Sokolima iz Darde. Na ulazu u selo obrazovana je povorka sa konjicom, školom dekom, vatrogasnom muzikom i meštanima, sa svojim vrednim beležnikom Odabasićem na čelu, kome pripada velika zasluga za uspeh toga dana. Posle izmenjenog bratskog pozdrava, povorka je krenula ulicama iskladenim državnim zastavama ka sletištu, uz sokolske pesme i marševe. Na sletištu se sakupilo oko 60 vežbača. U to je i stigao starešina Sok. društva Darda i prosv. nadzornik za Sok. okružje Osijek, brat Stevan Šapinac. Na veliko zadovoljstvo Sokola i naroda pojavio se u pratnji starešine i komandant osječke divizijske oblasti general g. Brašić sa načelnikom, srezu Legetićem. Brat Odobasić pozdravio je goste i sav okupljeni narod dobrodošlicom, ističući pri tom cilj i važnost Sokolstva uopšte, a posebice za Lug. U ime Sokola odgovorio je starešina brat Šapinac, završujući svoj govor sa poklikom: »Da živi prvi i najveći Sokol Nj. Vel. Kralj Aleksandar I! Da živi starešina SKJ Prestolonaslednik Petar!« Muzika je tada intonirala himnu. Na sletištu je bilo preko 1000 duša. Program su izveli Sokoli iz Darde svih kategorija na spravama i sa prostim vežbama. Program je trajao jedan sat i po, a uspeh je bio moralni i materijalni odličan. Posle programa priredeno je na sletištu narodno veselje.

SOKOLSKA ČETA PODGRADE.

Sokolska četa u Podgradu proslavila je vrlo svečano rođendan svoga starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, a ujedno tada i 10godišnjicu stupanja na presto Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Na 6. septembra pre podne prisustvovala je naša četa blagodarstvu u Nijemcima, a posle podne sve se prijavljalo za svečano, koja se je imala održati u 7 sati naveče. Već u 6 sati sjatilo se čitavo selo pred sokolanu, a bilo je također i mnogo mladeži iz okolnih sela. U 7 sati skupila se je pod zastavom i naša sokolska četa. Pod jednim prozorom sokolane nalezle su se divno isklidene i osvetljene slike naših dragih i milih svečara Nj. Vel. Kralja i Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Najednom je počela prava grmljavina mužara, dok su mnogobrojne i raznovrsne rakete osvetljavale čitavo selo. Sokolska je četa tada otpela državnu himnu pod ravnanjem prosvetara br. Krasnika Matije, učitelja, nakon čega su zaorili oduševljeni poklici Nj. Vel. Kralju i Nj. Vis. Prestolonasledniku. Zatim je starešina

br. Bosančić Marijan održao vrlo lep patriotski govor, prikazavši iscrpno život i dela Nj. Vel. Kralja i Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Govor br. starešine popraćen je oduševljenim poklicima Kralju i Prestolonasledniku. Zatim je devojčica Flanjak Jelka deklamovala prigodnu pesmicu »Živeo Kralj«, dok je tamburaški zbor otisvrao nekoliko pesama, a zbor čete otpevao je »Oj Slaveni«. Zatim se razvilo narodno veselje.

Ovom prilikom prijavio se je dosta velik broj mladića u naraštaj i članove čete.

Župa Tuzla

IV. ŽUPSKI PREDNJAČKI TEČAJ.

Ovaj tečaj održan je istovremeno sa učiteljskim tečajem imajući 60% predmeta zajedničkih sa ovim. S time se je trošak režiije za oba tečaja raz-

spomenuti: To su: Bijelina i Gračnica.

Većina ih je došla na ovaj tečaj sa vrlo malo predznanja, što je posve razumljivo, kad znamo, da samo

Učesnici župskog prednjačkog tečaja, održanog od 3. do 22. augusta o. g. u Lukavcu

merno smanjio i nastavnici su bili bolje iskorišteni. Tečaj je pohađalo i uspešno završilo 14 braće i 6 sestara, koji su bili iz 10 društava (od 23 što ih župa broji) i to: iz Kreke 6, Tuzle 4, Lukavca 2, Bukinja 1, Doboj 1, Zavidovići 1, Zepče 1, Kladanj 1, Brčko 1 i Ugljevik 1. U našoj župi ima društava, koja nisu poslala još nikoga ni na jedan župski tečaj. Vredno ih je

nekolicina društava naše župe ima organizovane prednjačke zborove i vodi sistematsku brigu o prednjačkom naraštaju. Ali i to se stanje u našoj župi stalno popravlja, zahvaljujući baš tim župskim prednjačkim tečajevima.

Celokupni uspeh bio je vrlo dobar, a i disciplina je zadovoljila. Tečajnicima je poklonjen po 1 primerak župskih izdanja kao i učiteljima.

Župa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO VARAŽDIN.

Sokolsko društvo Varaždin proslavilo je na dostojan način rođendan saveznog starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. U subotu predveče obišla je sokolska glazba grad svirajući rodoljubne koračnice, a najveće priredjena je u gradskoj gomboni svečana akademija, koju je posetio lep broj građanstva sa predstavnicima građanskih i vojnih vlasti. Akademiji je prisustvovao ceo odbor župe na čelu sa starešinom bratom Belčićem.

Starešina domaćeg društva brat Stjepan Novaković otvorio je svečano nastup novim govorom, u kojem je u prvom redu pozdravio visokog Svečara, kome je otposlal i pozdravni telegram. Govorio je zatim o predaji jugoslovenskih barjaka našoj herojskoj vojsci, te komemorirao žrtve pale pred godinu dana kod Bazovice. Sokolić Milan Fara deklamovao je Šantićevu pesmu »Jedinstvo«, nakon čega je započeo telovežbeni deo akademije. Mladi ženski naraštaj pod vodstvom brata Suligaja nastupio je u odlično izvedenoj vežbi s ružama. Svom preciznošću izveli su naraštajci vežbu »Trojke«. Njih je predveo br. Merlić. Najlepu tačku izvele su članice. Njih sedam, pod vodstvom sestre Marije Steh, odvećale su sa mnogo elegancije vežbu sa reketima. I »Osmica«, koju su izveli članovi, vrlo se je svidela. Ta teška vežba, koju je brat Suligaj uvećao kroz vrlo kratko vreme, izvedena je tačno i bez najmanje pogreške. Akademiju završio je naraštajski odo na preči. Kod te vežbe istakli su se pojedinci sa teškim sastavima. Na akademiji i posle iste svirale je sokolska i vojna glazba. Sledećeg dana prisustvovalo je domaće društvo sa bratskim četama iz Sv. Ilije, Biškupca, Vidoveca, Trnava, Črešnjeva, Beletince i Sračince vojnim svečanostima. Unatoč vrlo ružnom vremenu sudelovalo je Sokolstvo i kod mimohoda.

UTAKMICE U OBOJCI.

Unutar naše župe održano je 8. o. m. natecanje u obojci. Natecanju pristupilo je sedam vrsta. Zbog kratkoće vremena mnoga društva nisu mogla da uvećaju svoje članstvo u toj igri. Tim većina valja pohvaliti bratska društva iz Draškoveca, Čakovca i Varaždina, koja su odaslala na natecanje po dve vrste te čete iz Sračince, koja je jedina od četa nastupila. Rezultat takmičenja je sledeći: naraštaj Čakovec-Draškovec 30:0, Varaždin-Čakovec 30:6, članovi Sračinec-Draškovec 30:10, Varaždin-Sračinec 30:11, Varaždin-Čakovec 30:2. Izvan natecanja odigrali su jednu utakmicu Varaždin članovi sa Varaždin naraštajem.

jem sa rezultatom 30:12. Obe vrste iz Varaždina kao pobeđničke bile su na saveznim natecanjima u Mariboru.

JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA IVANEC.

Na 6. septembra priredilo je to agilno mlado društvo svoj godišnji javni nastup. Loše vreme, koje je trajalo sve do pred početak same vežbe, sprečilo je dolazak većeg broja Sokola, koji su obećali doći na tu vežbu. Na pose se je žalio izostanak Varaždina. Na vrlo ukusno uređenom sajmištu došli su Sokoli iz svoje vežbaone u povorci. Poseta vežbe bila je usprkos lošem vremenu dobra. Vežbi su prisustvovala društva iz Maruševca, Vinice i Lepoglave te čete iz Klenovnika, Kamenice, Kuljčevce, Petrijanca i Bednje. Prisutne pozdravio je starešina domaćeg društva brat Vladimir Rožić, a prosvetar društva brat Branko Borovečki održao je lepo prigodno predavanje, setivši se i istarskih žrtava. Na vežbi nastupili su sledeći: Ivanec članovi (10) praške proste vežbe, Ivanec muški naraštaj (17) vežbe s puškama, ženska deca (14) vežbe s vencima, članice (10) praške proste vežbe, Klenovnik članovi (16) praške vežbe, Ivanec ženska deca (13) vežbe na kladi, muški naraštaj (12) proste vežbe, te članovi (8) vežbe sa sabljama. Na spravama (visoke i niske ručice, konj, kozlić, klada i karike) nastupilo je šest vrsta. Sve vežbe izvedene su dobro, a najvećma su se svidele vežbe s puškama i s vencima. Župe je zastupao brat dr. Šantl.

JAVNA VEŽBA SOKOLSKO ČETE TURČIŠĆE.

Na 23. augusta održala je Sokolska četa Turčišće svoju prvu javnu vežbu. Poset bio je vrlo dobar. Na vežbu su pridošla i Sokolska društva

iz Preloga, Donjeg Kraljevca, Hodošana, Male Subotice i Dekanovca. Rasporod vežbe bio je sledeći: ženska deca, muška deca, muški naraštaj, članovi. Potonji nastupili su sa praskim prostim vežbama, sa skupinama i na spravama. Pre vežbe bio je doček i pozdrav gostiju, a zatim povorka kroz mesto.

SOKOLSKO DRUŠTVO DRAŠKO-VEC.

Povodom rođendana Nj. Vis. prestolonaslednika Petra priredilo je naše društvo malu proslavu. Nakon mise, kojoj je prisustvovalo sveukupno članstvo, održan je nastup sa ovim programom: 1. predavanje prosvetara društva br. Jurja Kosa, 2. članovi

praške proste vežbe, 3. naraštaj praške proste vežbe, 4. vrste članova i naraštaja na preči i 5. odbojka između članova i naraštajaca.

JAVNA VEŽBA U MALOM BUKOVU.

U nedelju 30. augusta o. g. održana je prva javna vežba u Malom Bukovu uz sudelovanje društava iz Ludbrega, Rasinja, Donje Dubrave, Le-grada i čete Veliki Bukovec. Priredbi prisustvovalo je mnoštvo naroda iz mesta i okolice. Župu su zastupali braća dr. Makso Dimić i Ivan Musić. Pre nastupa prošla je lepa povorka uz pratnju domaće i ludbreške glazbe kroz mesto te stigla na ukusno uređeno vežbalište. Nastupilo je: 51 član,

8 članica, 60 naraštajaca, 10 naraštajki, 23 muške i 11 ženske dece. Sve vežbe izvodane su uz pratnju glazbe precizno i ubrale su mnogo odobra-

vanja. Vežba je završena govorom starešine društva br. Dragana Leinera, koji je narod popratio poklicima Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji.

Br. 1702/31.

Natječajni oglas na mjesto strojara općinskog vodovoda

Raspisuje se natečaj na mjesto strojara općinskog vodovoda pri ovoj općini uz mjesečnu platu od Din 1500.

Natjecatelji imaju priložiti molbi: domovnicu, krštenicu, uvjerenje o moralnom i političkom

ponašanju, uvjerenje o sposobnosti i uvjerenje o dosadanjem službovanju. Poželjno je da bude sokolski prednjak.

Rok natječaja traje do 1. oktobra o. g.

Nastup službe dana 29. oktobra o. g.

Općinska Uprava.

Novalja, dne 30. aug. 1931.

Dr. I. Markovina s. r.

Štite sokolsku štampu!

Priporoča se najstarejša slovenska plesarska, ličarska, sobo- in črkoslikarska delavnica

IVAN BRICelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerno

Hotel - Pension Vlastito kupalište

„JADRAN“ SUŠAK
potpuno renovirano
Pod novom upravom
Preporučuju se vlasnici
M. V. KUNDIĆ

Naročajte vsa fiskarska dela za sok. društva, župe in Savez v Učiteljski fiskarni v Ljubljani

Izgotavljamo vsa dela po želji v latinici ali v cirilici

Tvornica gimnastičnega in sportnega orodja

J. Oražem

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

Izdeluje vse vrste sokolskega telovadnega orodja, opreme za društvene in šolske telovadnice, sportne potrebščine za lahko atletiko, orodje za letna telovadišča, kopališča in vrtove, gugalnice, orodje za deco itd. Prvovrstna in elegantna izdelava, solidna postrežba, zmerno cene. — Ilustrirani cenik brezplačno.

USTANOVLJENA 1881.

»IZVOR«
veletrgovina galanterijske, nürnbergke i kratke robe

SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
prodljena Zvonimirova ul. 92

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnije klišarno
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Najjeftinije sokolske potrepštine dobiju se kod

G. Horvatek

Dobavljač Saveza Sokola kralj. Jugoslavije

..... Zagreb, Frankopanska 9

Osnivanje sokolskih glazbenih sekcija uvađa sa uspjehom, tvornica glazbala

Ant. Janda, Hodonin

Č. S. R.

Takoder i glazbala rabljena, dobro uređena i ugođena dobavlja uz najniže cijene. — Informacije daje Ad. Kubiček, kapelnik sokolske glazbe, Rakovac 20. p. Karlovac.

Prva češka tvornica muzičkih instrumenata u Moravskoj

Josip Lidl
u BRNU (Čehoslovačka)

Dobavljač Jugoslovenskih i češkoslovenskih vojničkih glazba i sokolskih jedinica

Dobavlja prvorazredne instrumente uz mirne cene. — Cenike badava.

Klišeje

vseh vrst, enobarvne in večbarvne izdeluje klišarna
JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA
SV. PETRA NASIP ŠT. 23
Telefon šte. 2495

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzojavke: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban šte. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh odredkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cenike in prospekte. — Cene jako zmerno. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

- I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.
- II. „ Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
- III. „ Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
- IV. „ Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
- V. „ Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
- VI. „ Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
- VII. „ Jan Křen: Cilj sokolskih teženj.

Svaka sveska stoji 3 Din

ORGANIZACIJA

Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.
U tvrdom povezu 20 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: **ODBOJKA (VOLLEY BALL)**

U kartonu 12 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Državna željezara

»VAREŠ«

Poštanska, telegrafska i željeznička stanica

Vareš - Majdan

*

Preduzeće posjeduje 4 rudnika željezne rude, dvije visoke peći, ljevaonicu željeza, metala i čelika, te mašinsku radionicu.

Rudarski proizvodi: Hematit sa 60% sadržine željeza, limonit i siderit sa 50% sadržine željeza.

Proizvodi visokih peći: Martinovo i ljevaoničko sirovo željezo, te zrcalasto sirovo željezo.

Ljevaonica proizvoda: Odljeve od sivog željeza do neograničene težine, vodovodne cijevi svih dimenzija prema njemačkim normama sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. — Kanalizacioni i građevinski lijev. Trgovački lijev i peći. — Strojne dijelove za svakovrsnu industriju. — Kompletne transmisije itd. Metalne dijelove i elektro - čelični lijev.